

MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖ
Neuvotteleva virkamies
Suvi Ruuska

Muistio
26.10.2022

Liite 1

VALTIONEUVOSTON ASETUS EUROOPAN UNIONIN RAHOITTAMIEN PINTA-ALAPERUSTEISTEN TUKIEN SEKÄ ERÄIDEN MUIDEN TUKIEN TOIMEENPANOSTA

1. Asian tausta ja asetuksenantovaltuudet

Euroopan unionin yhteisen maatalouspolitiikan uudistuksen yhteydessä Euroopan unionin lainsäädäntöä on uudistettu seuraavaa rahoituskautta varten. Rahoituskaudella 2023–2027 Euroopan unionin kokonaan rahoittamat pinta-alaperusteiset suorat tuet ja osittain rahoittamat maaseudun kehittämistoimenpiteet perustuvat jäsenvaltioiden yhteisen maatalouspolitiikan nojalla laadittavien, Euroopan maatalouden tukirahastosta (maaloustukirahasto) ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta (maaseuturahasto) rahoitettavien strategiasuunnitelmien (YMP:n strategiasuunnitelmat) tukea koskevista säännöistä sekä asetusten (EU) N:o 1305/2013 ja (EU) N:o 1307/2013 kumoamisesta annettuun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen (EU) 2021/2115, jäljempänä *suunnitelma-asetus*. Suorien tukien ja maaseudun kehittämiseen liittyvien korvausten järjestelmät jäsenvaltioissa perustuvat jäsenvaltion suunnitelma-asetuksen perusteella laatimaan ja Euroopan komission hyväksymään strategiasuunnitelmaan. Suomi on laatinut suunnitelma-asetuksen perusteella Suomen yhteisen maatalouspolitiikan strategiasuunnitelman vuosille 2023–2027 (CAP-suunnitelma). Suorien tukien muodossa olevat interventiotyypit (perustulotuki, uudelleenjakotulotuki, nuorten viljelijöiden tulotuki, ekojärjestelmätuki, tärkkelysperuna- ja erikoiskasvipalkkiot) sekä maaseudun kehittämistoimenpiteisiin kuuluvat pinta-alaperusteiset tuet (luonnonhaittakorvaus, ympäristökorvaus, luonnonmukaisen tuotannon korvaus) ovat osa Suomen CAP-suunnitelmaa.

Laissa Euroopan unionin suorista viljelijätuista (xx/20xx), jäljempänä *suorien viljelijätukien laki*, säädetään perustulotuesta, uudelleenjakotuesta, nuorten viljelijöiden tulotuesta, ekojärjestelmätuesta sekä tärkkelysperuna- ja erikoiskasvipalkkioista. Laissa eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista (xx/20xx) säädetään EU:n osittain rahoittamista korvauksista, joita pinta-alaperusteisten tukien osalta ovat luonnonhaittakorvaus, ympäristökorvaus ja luonnonmukaisen tuotannon korvaus. Lisäksi edellä mainitussa laissa säädetään ympäristökorvaukseen kuuluvista muista kuin pinta-alaan perustuvista ympäristösopimuksista, kuten alkuperäiskasvilajikkeen ylläpitoa tai alkuperäiskasvien varmuuskokoelmia koskevista ympäristösopimuksista.

Yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta, hallinnoinnista ja seurannasta sekä asetuksen (EU) N:o 1306/2013 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/2116, jäljempänä *horisontaaliasetus*, IV osaston I luvussa säädetään yleisistä säännöistä koskien mm. unionin taloudellisten etujen suojaamista ja säännöistä suoritettavien tarkastusten osalta. Horisontaaliasetuksen IV osaston II luvussa säädetään yhdennetystä hallinto- ja valvontajärjestelmästä. Yhdennettyä järjestelmää sovelletaan asetuksen (EU) 2021/2115 III osaston II (suorien tukien muodossa olevat interventiotyypit) ja IV (maaseudun kehittämisen interventiotyypit) luvussa lueteltuihin pinta-alaperusteisiin ja eläinperusteisiin interventioihin. Horisontaaliasetuksen nojalla

on säädetty Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/2116 täydentämisestä yhteisen maatalouspolitiikan yhdenmukaisen hallinto- ja valvontajärjestelmän sekä ehdollisuuden hallinnollisten seuraamusten soveltamisen ja laskennan osalta annettu komission delegoitu asetus (EU) 2022/1172, jäljempänä *laadunarviointiasetus*, ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/2116 soveltamissäännöistä yhteisen maatalouspolitiikan yhdenmukaisen hallinto- ja valvontajärjestelmän osalta annettu komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2022/1173, jäljempänä *hakemusjärjestelmäasetus*. Laadunarviointiasetuksessa säädetään muun muassa viljelylohkojen tunnistusjärjestelmästä sekä viljelylohkojen tunnistusjärjestelmän, paikkatietoperusteisen hakujärjestelmän ja pinta-alamonitorointijärjestelmän laadunarvioinnista. Hakemusjärjestelmäasetuksessa säädetään esimerkiksi tukihakemusjärjestelmää koskevista yleisistä säännöistä ja siihen liittyvistä vaatimuksista, tukihakemusten sisällöstä ja niiden muuttamisesta tai peruuttamisesta ja paikkatietoperusteisesta hakujärjestelmästä. Edellä mainittujen lisäksi seuraavalla rahoituskaudella sovelletaan myös Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta annettua neuvoston asetusta (EY, Euratom) No 2988/95.

EU:n kokonaan tai osittain rahoittamien pinta-alaperusteisten tukien hallinnollinen ja paikan päällä tehtävä valvonta sekä pinta-alamonitorointi tehdään osana yhdenmukaisesti hallinto- ja valvontajärjestelmää. Horisontaalasetuksen 59 artiklan 1 kohdan mukaan jäsenvaltioiden on annettava kaikki tarvittavat lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset sekä toteutettava muut tarvittavat toimenpiteet unionin taloudellisten etujen tehokkaan suojan varmistamiseksi. Säädösten, määräysten ja toimenpiteiden on liityttävä erityisesti muun muassa maataloustukirahastosta ja maaseuturahastosta rahoitettavien toimien laillisuuden ja sääntöjenmukaisuuden tarkistamiseen, tehokkaan suojan varmistamiseen petoksia vastaan, sääntöjenvastaisuuksien ehkäisemiseen, havaitsemiseen ja korjaamiseen sekä tehokkaiden, oikeasuhteisten ja varoittavien seuraamusten määräämiseen. Horisontaaliasetus edellyttää, että jäsenvaltio perustaa tehokkaan hallinto- ja valvontajärjestelmän varmistamaan unionin interventioita säätelevän unionin lainsäädännön noudattamisen. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimet varmistamaan hallinnointi- ja valvontajärjestelmiensä moitteettoman toiminnan ja komissiolle ilmoitettujen menojen laillisuuden ja sääntöjenmukaisuuden.

Tiettyjen Euroopan unionin ja kansallisten maatalouden tukien toimeenpanosta annettua lakia (xx/20xx), jäljempänä *toimeenpanolaki*, sovelletaan Euroopan unionin varoista kokonaan tai osittain rahoitettujen tukien toimeenpanoon. Laissa säädetään mm. hallinnollisesta tarkastuksesta, valvonnasta sekä vähennyksistä ja seuraamuksista. Toimeenpanolain 20 §:n 8 momentin, 21 §:n 6 momentin, 22 §:n 3 momentin, 24 §:n 4 momentin, 30 §:n 3 momentin, 33 §:n 5 momentin, 38 §:n 4 momentin nojalla voidaan säätää tarkemmin hallinnollisesta tarkastuksesta, pinta-alamonitoroinnista, paikan päällä tehtävästä valvonnasta, uusien tekniikoiden käyttämisestä valvonnassa, valvonnan tuloksesta ja vähennyksistä ja seuraamuksista tukeen.

2. Asetuksen valmistelu

Asetusehdotus on valmisteltu virkatyönä maa- ja metsätalousministeriössä yhteistyössä Ruokaviraston kanssa.

Asetusehdotuksesta on pyydetty lausunto ympäristöministeriöltä, Ahvenanmaan maakunnan hallitukselta, Ruokavirastolta, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilta, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry:ltä, Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC rf:ltä, ProAgria Keskusten Liitolta ja Svenska lantbrukssällskapens förbund rf:ltä.

3. Asetuksen pääasiallinen sisältö

Toimeenpanolain valtuussäännösten nojalla säädettäisiin valtioneuvoston asetus Euroopan unionin rahoittamien pinta-alaperusteisten tukien toimeenpanosta. Asetuksessa säädettäisiin muun muassa hallinnollisesta tarkastuksesta, pinta-alamonitoroinnista, paikan päällä tehtävästä valvonnasta, pinta-alojen määrittämisestä sekä tukiin ja korvauksiin sovellettavista vähennyksistä ja seuraamuksista. Valtioneuvoston asetuksen sisältö olisi laajempi kuin nykyään voimassa olevassa valtioneuvoston asetuksessa pinta-alojen ja pinta-alaperusteisten Euroopan unionin rahoittamien tukien valvonnasta (712/2015). Valtioneuvoston asetuksessa Euroopan unionin rahoittamien pinta-alaperusteisten tukien toimeenpanosta olisi paikan päällä tehtävää tarkastusta koskevan luvun lisäksi hallinnollista tarkastusta, pinta-alamonitorointia, pinta-alojen määrittämistä sekä tuen vähennyksiä ja seuraamuksia koskevat luvut. Lisäksi paikan päällä tehtävästä valvonnasta säädettäisiin nykyistä laajemmin. Rahoituskaudella 2023–2027 unionin lainsäädäntö muuttuu eikä komission asetuksissa säädetä enää nykyistä vastaavassa laajuudessa esimerkiksi valvonnasta ja seuraamuksista. Lisäksi asetuksessa säädettäisiin eräiden muiden kuin pinta-alaperusteisten ympäristösopimusten valvonnasta.

Suomen CAP-suunnitelma sisältää yhdennetyn hallinto- ja valvontajärjestelmän valvontajärjestelmiä ja seuraamuksia koskevat tiedot, jotka ovat toimeenpanolaissa säädetyn lisäksi perustana tässä asetuksessa säädetyille.

4. Asetuksen pykäläkohtaiset perustelut

1 §

Pykälässä säädettäisiin soveltamisalasta. Pykälän 1 ja 2 momentin mukaan asetuksessa säädettäisiin perustulotuen, uudelleenjakotulotuen, nuorten viljelijöiden tulotuen, ekojärjestelmätuen, tärkkelysperuna- ja erikoiskasvipalkkioiden, luonnonhaittakorvauksen, ympäristökorvauksen ja luonnonmukaisen tuotannon korvauksen hallinnollisista tarkastuksista, paikan päällä tehtävästä valvonnasta sekä tukeen tai korvaukseen sovellettavista vähennyksistä ja seuraamuksista.

Pykälän 3 momentin mukaan asetuksessa säädettäisiin myös alkuperäiskasvilajikkeen ylläpitoa, alkuperäiskasvien varmuuskokoelmia ja alkuperäisrotujen perimän säilytystä koskevan ympäristösopimuksen paikan päällä tehtävästä valvonnasta.

2 §

Pykälässä säädettäisiin määritelmistä. Pykälän 1–5 kohdassa määriteltäisiin jo edellä mainitut horisontaaliasetus, laadunarviointiasetus, hakemusjärjestelmäasetus ja pinta-alojen yleisasetus, joka tarkoittaisi eräiden maatalouden pinta-alaperusteisten tukien myöntämisen yleisistä edellytyksistä annettua valtioneuvoston asetusta. Pykälän 6 kohdan mukaan tukiehdolla tarkoitettaisiin tukeen, toimenpiteeseen tai ympäristösopimukseen liittyvää ehtoa. Tukiehdoista säädetään esimerkiksi

suunnitelma-asetuksessa, kansallisissa laeissa ja tiettyjä tukia koskevissa valtioneuvoston asetuksissa. Tukiehto olisi tässä laaja käsite ja tarkoittaisi myös esimerkiksi ympäristösopimukseen liittyvää sopimusehtoa. Pykälän 7 kohdan mukaan laiminlyönnillä tarkoitettaisiin mitä tahansa tuen myöntämiseen ja maksamiseen liittyvää tukikelpoisuusperusteen, tukiehdon, sitoumuksen tai muun veloitteen noudattamatta jättämistä tai näihin liittyvän tiedon toimittamatta jättämistä. Pykälän 8 kohdan mukaan vähimmäistasolla tarkoitettaisiin suunnitelma-asetuksen 31 artiklan 5 kohdan a ja b alakohdassa ja 70 artiklan 3 kohdan a ja b alakohdassa tarkoitettuja vaatimuksia, joita on noudatettava ja joita pidemmälle ekojärjestelmätuen, ympäristökorvauksen ja luonnonmukaisen tuotannon korvauksen osalta säädetty tukiehdot menevät. Kunkin tuen vähimmäistasot säädetään niitä koskevissa valtioneuvoston asetuksissa. Pykälän 9 kohdan mukaan peltolohkorekisterillä tarkoitettaisiin horisontaalasetuksen 68 artiklan mukaista viljelylohkojen tunnistusjärjestelmää (ns. LPIS-järjestelmä). Pykälän 10 kohdan mukaan peruslohkolla tarkoitettaisiin laadunarviointiasetuksen 2 artiklan 2 kohdan ja pinta-alojen yleisasetuksen 19 §:n mukaista lohkoa. Pykälän 11 kohdan mukaan digitoinnilla tarkoitettaisiin peruslohkon peltolohkorekisteriin merkittyä reunaviivaa, joka on piirretty tietoteknisellä piirtomenetelmällä digitaaliselle ilmakuvakartalle. Pykälän 12 kohdan mukaan kasvulohkolla tarkoitettaisiin horisontaalasetuksen 65 artiklan 3 kohdan d alakohdan ja pinta-alojen yleisasetuksen 20 §:n mukaista lohkoa. Pykälän 13 kohdan mukaan maatalousmaalla tarkoitettaisiin tässä asetuksessa suunnitelma-asetuksen 4 artiklan 3 kohdassa ja pinta-alojen yleisasetuksen 4 artiklassa tarkoitettua alaa. Pykälän 14 kohdan mukaan maataloustoiminnalla tarkoitettaisiin suunnitelma-asetuksen 4 artiklan 2 kohdassa, suorien tukien lain 5 §:ssä ja yleisasetuksen 6 ja 7 §:ssä tarkoitettua maataloustoimintaa. Maataloustoiminta sisältäisi siten sekä maataloustuotteiden tuottamisen että maatalousmaan avoimena säilyttämisen.

3 §

Pykälässä viitattaisiin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/2116 täydentämisestä maksajavirastoja ja muita elimiä, varainhoitoa, tilien tarkastamista ja hyväksymistä, vakuuksia sekä euron käyttöä koskevien sääntöjen osalta annetun komission delegoidun asetuksen (EU) 2022/127 liitteessä I edellytettyihin valvontatoimiin. Valvontatoimilta edellytetään muun muassa, että tuki- tai maksuhakemus hyväksytään maksettavaksi vasta, kun on suoritettu riittävät tarkastukset sen varmistamiseksi, että pyyntö on unionin sääntöjen mukainen. Lisäksi tarkastuksen tulee kattaa esimerkiksi tarkastukset petosten ja sääntöjenvastaisuuksien estämiseksi ja havaitsemiseksi. Hallinnollista tarkastusta tehtäisiin eri tavoin. Osan hallinnollisista tarkastuksista tekee toimivaltaisen viranomaisen esimerkiksi käsittelemällä tarkistuslistan mukaiset tarkisteet kunkin tuen osalta. Hallinnolliseen tarkastukseen kuuluvat myös ristiintarkastukset. Ristiintarkastuksista ja toimivaltaisen viranomaisen tekemistä hallinnollisista tarkastuksista säädetään toimeenpanolain 20 §:ssä. Hallinnollisessa tarkastuksessa tuen myöntämiseen tai maksettavan tuen määrään vaikuttaisivat myös tietojärjestelmässä tehtävä laskenta ja tietojärjestelmän tarkisteet.

4 §

Ehdotetun pykälän mukaan Euroopan unionin suorista viljelijätuista annetun lain 3 §:ssä tarkoitettujen aktiiviviljelijän ehdot tarkastettaisiin hallinnollisesti. Kansallisesti määritetyt aktiiviviljelijän vaatimukset ovat pääasiallisesti rekisteriperusteisia tietoja tai muuten asiakirjoihin perustuvia, joten ehdot olisivat tarkastettavissa hallinnollisessa tarkastuksessa. Tukea ei maksettaisi, jos aktiiviviljelijää koskevat ehdot eivät täyty.

5 §

Pykälän 1 momentin mukaan peruslohkon hallinnan täyttymistä tarkastettaisiin otokseen perustuvalla tarkastuksella sekä ristiintarkastuksella. Sekä otokseen perustuvassa lohkojen tarkastuksessa että ristiintarkastuksessa selvitettäväksi tulleiden lohkojen osalta tuenhakijan tulisi pyydettäessä toimittaa sähköisesti toimivaltaiselle viranomaiselle asiakirjat, jotka osoittavat peruslohkon hallinnan omistuksen, vuokrauksen, lohkojen vastikkeettomaan hallintaan perustuvan sopimuksen tai kahdenvälisen vaihdon perusteella. Jos peruslohkon hallinnassa on epäselvyyttä, tarkastelu laajennettaisiin koskemaan maatilaa kaikkia peruslohkoja. Ristiintarkastuksella voitaisiin tarkastella tiettyjä erityistilanteita, joissa lohkon hallinnan varmistaminen olisi erityisesti tarpeen, kuten silloin, jos lohko on ilmoitettu tukihakemuksella usean väli vuoden jälkeen.

Pykälän 2 momentin mukaan peruslohko hylättäisiin, jos sen osalta ei ole hallintaa tai hallintaa ei voida esimerkiksi asiakirjojen toimittamatta jättämisen takia todentaa. Koska lohkon hallinnan tarkastelu tehdään otoksen perusteella eikä se koske järjestelmällisesti kaikkia hakemuksia, hylätyn lohkon osalta ei olisi hakemusjärjestelmäasetuksen 7 artiklan ja toimeenpanolain 20 §:n mukaista hakemuksen muutos- ja perumismahdollisuutta.

6 §

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin siitä, että suorien viljelijätukien lain 12 §:ssä säädetyn nuorten viljelijöiden tulotuen myöntämisen edellytykset tarkastettaisiin nykyiseen tapaan hallinnollisesti tuenhakijan toimivaltaiselle viranomaiselle toimittamien hakemuksen liitteiden perusteella. Jos tarvittavia liitteitä ei toimiteta tai tuen edellytykset eivät täyty, tukea ei myönnettäisi.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin suorien viljelijätukien lain 12 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetun nuoren viljelijän määräysvallan täyttymisen tarkastamisesta vuosittain otokselta tuenhakijoista. Tätä otokseen perustuvaa tarkastelua tehtäisiin nuorten viljelijöiden tulotuen myöntämisen jälkeisinä vuosina. Otokseen valitun tuenhakijan tulisi osoittaa määräysvallan täyttymisen kyseisenä vuonna. Jos tuen edellytykset eivät täytyisi, tukea ei myönnettäisi.

7 §

Pykälässä säädettäisiin siitä, että tärkkelysperuna- ja erikoiskasvipalkkioihin liittyvien tärkkelysperunan tai sokerijuurikkaan viljelysopimuksen hallinnollisesta tarkastuksesta. Tuotantosidonnaisesta tulotuesta vuosittain annettavassa valtioneuvoston asetuksessa säädetään ajankohdasta, johon mennessä viljelysopimus pitää kunakin vuonna viimeistään olla tehtynä. Jos tuenhakija ei toimittaisi viljelysopimusta tai toimittaisi viljelysopimuksen myöhässä toimivaltaiselle viranomaiselle, tärkkelysperuna- tai erikoiskasvipalkkion hakemus hylättäisiin. Jos tuenhakijan hakemuksella ilmoittama tärkkelysperunan haettu pinta-ala eroaisi viljelysopimuksen pinta-alasta, haettuna pinta-alana pidettäisiin pienempää pinta-alaa. Hakemuksella ilmoitetun alan ja viljelysopimuksen alan välinen ero ei siten aiheuttaisi pinta-alan erotusta.

8 §

Pykälässä säädettäisiin hakemuksen hallinnollisesta tarkastamisesta hampun viljelyyn ilmoitettujen alojen osalta. Hampun viljelyyn käytettävien alojen osalta tulee ilmoittaa paikkatietoperusteisessa hakemuksessa hakemusjärjestelmäasetuksen 8 artiklan mukaisesti käytetty siemenlajike, käytettyjen siementen määrä kilogrammoina hehtaaria kohden sekä ns. vakuustodistukset. Pykälässä säädettäisiin hakemuksen hylkäämisestä niiden hakemuksessa ilmoitettujen hampualojen osalta,

joilta tuenhakija ei toimittaisi hakemusjärjestelmäasetuksen 8 artiklan 3 kohdan i alakohdassa edellytetyjä tietoja tai tuenhakija toimittaisi tiedot myöhässä toimivaltaiselle viranomaiselle. Hakemuksen hylkääminen näiltä aloilta tarkoittaisi sitä, että näille aloille ei maksettaisi tukea.

9 §

Pykälässä säädettäisiin ympäristökorvauksen tilakohtaisen toimenpiteen valinnaisten toimenpiteiden osalta mahdollisuudesta tehdä hallinnollista tarkastusta otoksen perusteella. Maaperän seuranta, orgaanisia ravinteita, täsmäviljelymenetelmiä tai kasvintuhoojien ja kasvitautien seuranta ja tunnistussovelluksia koskevissa valinnaisissa toimenpiteissä otokseen valitun tuenhakijan tulisi toimittaa hallinnollista tarkastusta varten selvitys toimenpiteen ehtojen noudattamisesta tai toteuttamisesta annetussa määräajassa. Jos selvitys ei olisi riittävä tai selvitystä ei toimitettaisi määräajassa, toimenpiteen osalta todettaisiin laiminlyönti. Laiminlyödyn toimenpiteen osalta ei olisi hakemusjärjestelmäasetuksen 7 artiklan ja toimeenpanolain 20 §:n mukaista hakemuksen muutos- ja perumismahdollisuutta.

10 §

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin siitä, mitä toimeenpanolain 20 §:n 5 momentissa tarkoitetulla hallinnollisella tarkastuskäynnillä tarkastetaan. Maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoitoa koskevan ympäristösopimuksen tai kosteikkojen hoitoa koskevan ympäristösopimuksen osalta hallinnollisella tarkastuskäynnillä tarkastettaisiin tuen myöntämisen edellytysten täyttyminen, määritettäisiin sopimusalueen rajat ja pinta-ala sekä otettaisiin alalta paikkaan sidottuja valokuvia. Toimeenpanolain 24 §:n 3 momentin mukaan hallinnollisessa tarkastuskäynnissä voidaan käyttää uusia tekniikoita, kuten paikkaan sidottuja valokuvia tai miehittämättömiä ilma-aluksia. Hallinnollisesta tarkastuskäynnistä laadittaisiin muistiinpanot, jotka toimitettaisiin tuenhakijalle siinä tapauksessa, että tarkastuskäynnillä todettaisiin eroa hakemukseen verrattuna.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin hallinnollisen tarkastuskäynnin vaikutuksesta ympäristösopimusten käsittelyyn. Maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoitoa sekä kosteikkojen hoitoa koskevien ympäristösopimusten sopimuskäsittelyssä toimivaltainen viranomainen voisi hallinnollisen tarkastuskäynnin havaintojen perusteella hylätä toimenpiteitä yksivuotisissa toimenpiteissä, rajata tai lisätä ympäristösopimuksen hyväksyttävää alaa, hylätä koko ympäristösopimusta koskevan hakemuksen tai purkaa jo tehdyn ympäristösopimuksen.

Pykälän 3 momentin mukaan hyväksyttävän alan rajaaminen sopimuskäsittelyssä haettua sopimus-alaa pienemmäksi ei aiheuttaisi 21 §:n mukaista pinta-alaeroa. Tällainen ala jäisi ympäristösopimuksen ulkopuolelle eikä siitä maksettaisi korvausta. Edellä tarkoitetut muutokset voivat koskea myös edellistä vuotta, jos hallinnollinen tarkastuskäynti tehdään toisena sopimusvuonna.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin tuen takaisinperimisestä silloin, kun hallinnollinen tarkastuskäynti tehtäisiin ympäristösopimuksen maksun jälkeen. Eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista annetun lain 5 §:n 5 momentin mukaan hallinnollinen tarkastuskäynti on tehtävä viimeistään ennen kuin sopimuksen perusteella maksetaan ympäristökorvausta toisesta sopimusvuodesta. Hallinnollinen tarkastuskäynti voidaan siis tehdä sen jälkeen, kun ympäristösopimuksesta on maksettu ensimmäisen sopimusvuoden mukainen tuki. Jos hallinnollisen tarkastuskäynnin perusteella tehtäisiin sopimukseen 2 momentissa tarkoitettuja muutoksia, edellisenä vuonna ympäristösopimuksesta perusteettomasti maksettu tuki perittäisiin takaisin ilman 24 §:ssä säädettyä hallinnollista seuraamusta. Kyse olisi tällöin lähinnä viranomaisesta johtuvasta syytä, eikä hallinnollista seuraamusta

ympäristösopimuksesta maksettavan korvauksen osalta sovellettaisi. Samalle haetulle alalle on kuitenkin voitu maankäyttölajista riippuen maksaa perustulotukea tai luonnonhaittakorvausta ja näiden tukien osalta mahdolliset vähennykset ja hallinnolliset seuraamukset tulisivat normaalisti sovellettaviksi.

11 §

Pinta-alojen yleisasetuksessa säädetään peruslohkoa koskevista edellytyksistä. Tässä pykälässä säädettäisiin peruslohkon tietojen päivittämisestä peltolohkorekisteriin. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin selkeyden vuoksi siitä, että peltolohkorekisteriin digitoidun pinta-alan tulee täyttää laadunarviointiasetuksen 2 artiklassa säädetyt edellytykset. Laadunarviointiasetuksen 2 artiklassa asetetaan pitkälti peltolohkorekisteriä koskevat vaatimukset ja peruslohko on laadunarviointiasetuksen 2 artiklan mukainen viitelohko, joka on se taso, jolla viljelylohkojen tunnistusjärjestelmän on toimittava. Edellä mainitussa artiklassa säädetään esimerkiksi tarkat vaatimukset sille, mitä kunkin viitelohkon osalta on määritettävä ja rekisteröitävä. Peltolohkorekisterin laatua arvioidaan vuosittaisessa laadunarvioinnissa, josta säädetään laadunarviointiasetuksen 3 artiklassa. Laadunarvioinnin tulokset ovat keskeistä tietoa Euroopan komissiolle muun muassa siitä, saadaanko yhdenmetystä hallinto- ja valvontajärjestelmästä luotettavaa ja kattavaa tietoa vuotuista tuloksellisuuskertomusta varten.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin viljelijätukiprosessin eri osista ja vaiheista, joista tulevien havaintojen ja tulosten perusteella peruslohkon enimmäistukikelpoista pinta-alaa päivittäisiin. Peruslohkon pinta-ala päivittäisiin säännöllisesti uusimman ilmakuva perusteella laadunarviointiasetuksen 2 artiklan mukaisesti. Kyseinen artikla edellyttää kaikkien tunnistusjärjestelmässä olevien viitelohkojen päivittämistä vähintään joka kolmas vuosi. Tässä olisi siten kyse ns. ajantasaistuksesta. Peruslohkon pinta-alan päivitys tehtäisiin myös, kun pinta-alamonitoroinnissa, laadunarviointiasetuksen 3, 4 tai 5 artiklan mukaisessa laadunarvioinnissa (viljelylohkojen tunnistusjärjestelmän, paikkatietoperusteisen hakujärjestelmän tai pinta-alamonitorointijärjestelmän laadunarviointi), hallinnollisella tarkastuskäynnillä, paikan päällä tehtävässä tarkastuksessa tai ristiintarkastuksessa havaittaisiin lohkon digitoituun enimmäistukikelpoiseen alaan vaikuttava muutos tai virhe. Edellä olevissa tilanteissa päivittäminen voisi tarkoittaa myös peruslohkon poistamista peltolohkorekisteristä eli ns. passivointia silloin, kun lohko kokonaisuudessaan ei ole maatalousmaata. Peruslohko voitaisiin päivittää peltolohkorekisterissä myös silloin, kun tuenhakija esittää peruslohkoa koskevan muutoksen edellyttäen, että esitetty muutos vastaisi ilmakuva tai muutos olisi muutoin perusteltu. Peruslohkoa koskeva muutos kattaisi tässä sekä viljelijän tekemät rajakorjaukset että lohkojen jaot ja yhdistämiset. Peruslohkon enimmäistukikelpoisen alan päivittäminen on keskeistä peltolohkorekisterin laadun ja toiminnan kannalta, mutta myös tuen hakemisen kannalta, koska peruslohkot ovat perustana paikkatietoperusteisessa hakemuksessa. Laadunarviointiasetuksen 2 artiklan 5 kohdassa edellytetään viitelohkojen päivittämistä ottaen vuosittain huomioon kaikki paikkatietoperusteisesta hakujärjestelmästä, pinta-alamonitorointijärjestelmästä ja muista luotettavista lähteistä saatavilla olevat tiedot.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin uuden peruslohkon perustamiseen liittyvistä edellytyksistä. Peruslohkoa perustettaessa tuenhakijan tulisi esittää sähköisesti uuden peruslohkon rajausta eli ns. lohkon geometriaa. Toimivaltainen viranomainen voisi pyytää tuenhakijaa toimittamaan paikkaan sidotun valokuvan uudesta peruslohkosta. Tässä olisi perusteltua, että viranomaisella olisi mahdollisuus selvittää tarvittaessa tarkemmin uuden lohkon osalta, että ala täyttää maatalousmaan vaatimukset ja on siten rekisteröitävissä. Tuenhakijan tulisi tällöin vastata selvityspyyntöön ja toimittaa

paikkaan sidottu valokuva viranomaisen osoittamaan sovellusta käyttäen. Lisäksi säädettäisiin lohkon hallinnan osoittamisesta, koska alan hallinta on keskeinen tukikelpoisuusehto. Tuenhakijan tulisi aina esittäessään uuden peruslohkon perustamista vuokratulle alalle osoittaa alan hallinta toimivaltaiselle viranomaiselle toimitettavin selvityksin. Jos uuden peruslohkon alan ilmoitettaisiin olevan tuenhakijan omistuksessa, tuenhakijan tulisi osoittaa kirjallisesti alan hallinta toimivaltaisen viranomaisen erillisestä pyynnöstä.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin siitä, että digitoinnissa peruslohkon pinta-alaa päivitettäessä lohkon alasta poistettaisiin ilmakuvalla erotettavissa olevat alueet, jotka eivät ole maatalousmaata. Peltolohkokorekterin laadun ylläpitämiseksi olisi tärkeää, että kaikki ilmakuvalla näkyvät ns. tukikelvottomat alat poistetaan peruslohkon alasta. [Sen lisäksi, mitä pinta-alojen yleisasetuksen 4 §:n 2 momentissa säädetään maatalousmaahan kuulumattomaksi, peruslohkon pinta-alasta tulisi aina poistaa rakennukset ja rakennelmat.] Laadunarviointiasetuksen 2 artiklan 7 kohdan a alakohdan mukaan jäsenvaltion on määriteltävä etukäteen perusteet ja menettelyt, joita käytetään lohkon tukikelpoisten ja tukeenkelpaamattomien osien arvioimiseen, määrittämiseen ja tapauksen mukaan rajaamiseen.

Pykälän 5 momentissa säädettäisiin pinta-alamonitoroinnin tulosten vaikutuksesta peruslohkoon. Peruslohko poistettaisiin peltolohkokorekteristä seuraavalle hakuvuodelle, jos hakemusjärjestelmäasetuksen 10 artiklan 7 kohdan mukaisen pinta-alamonitoroinnin tarkastelun perusteella peruslohko on virheellinen, edellyttäen, että tuenhakija ei selvityspyynnön saatuaan tee toimeenpanolain 21 §:n 2 momentissa tarkoitettuja korjaavia toimenpiteitä tai toimia riittävää selvitystä tukiehtojen noudattamisesta. Peruslohko passivoitaisiin tällöin tilanteissa, joissa tuenhakija ei reagoi millään tavalla, kun pinta-alamonitoroinnissa havaitaan lohko, joka ei pinta-alamonitoroinnin tuloksen mukaan ole maatalousmaata. Tämä menettely vastaisi osaltaan siihen, mitä laadunarviointiasetuksen 2 artiklan 5 kohdassa edellytetään viitelohkojen päivittämiseltä mm. pinta-alamonitorointijärjestelmän tietojen perusteella. Myös hakemusjärjestelmäasetuksen 10 artiklan 7 kohdassa edellytetään pinta-alamonitoroinnissa saatuja tietoja käytettävän tarpeen mukaan viljelylohkojen tunnistusjärjestelmän päivittämiseksi.

12 §

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin pinta-alamonitoroinnissa käytettävän aineiston luokittelusta. Horisontaaliasetuksen 65 artiklan 4 kohdan b kohta ja hakemusjärjestelmäasetuksen 10 artikla edellyttävät tietyn tasoisen ja arvoisen satelliittiaineiston käyttämistä pinta-alamonitoroinnissa. Lähtökohtaisesti pinta-alamonitoroinnissa käytetään komission ilmaiseksi tarjoamaa Copernicus Sentinel -satelliittien tuottamaa dataa, mutta jäsenvaltio voi käyttää myös muuta hankkimaansa arvoltaan vähintään vastaavaa aineistoa. Pinta-alamonitorointi tarkoittaa satelliittidatan avulla suoritettavaa, maatalousmaalla harjoitettavien toiminnan ja käytäntöjen säännöllistä ja järjestelmällistä havainnointia, jäljitystä ja arviointia. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin selkeyden vuoksi siitä, että satelliittien tuottaman datan analysoinnissa käytetään tilastollisiin menetelmiin perustuvaa luokittelua. Pinta-alamonitoroinnissa satelliittikuvia ei siis arvioida ihmisen toimesta. Tilastollinen menetelmä analysoisi satelliittidatasta saatavan tiedon yhtäpitävyyttä tukihakemuksen sisältämän tiedon kanssa. Jos satelliittidatasta tilastollisin menetelmin analysoitu tieto ei vastaa tukihakemuksella lohkolle ilmoitettua tietoa, lohko saa ns. punaisen liikennevalon ja se katsotaan virheelliseksi. Koska kyse on tilastollisesta menetelmästä, tilastollisen analyysin tulos voi joissakin tapauksissa olla myös väärä.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin pinta-alamonitorointijärjestelmään kuuluvien paikkatietoperusteisten valokuvien käsittelystä. Paikkaan sidottu valokuva voitaisiin analysoida joko automaattisesti käyttämällä tekoälyä tai tarkastelemalla valokuvia manuaalisesti. Pyrkimys on analysoida paikkaan sidotut valokuvat pitkälti kuvantunnistukseen kehitetyn tekoälyn avulla automaattisesti, mutta varsinkin rahoituskauden alussa valokuvia tarkastellaan myös manuaalisesti hallinnossa. Manuaalisessa paikkaan sidotun valokuvan tarkastelussa toimivaltainen viranomaisen ratkaisisi lohkon tuloksen valokuvan perusteella.

13 §

Pinta-alamonitorointiin liittyvästä menettelystä säädetään toimeenpanolain 21 §:ssä. Tässä pykälässä tarkennettaisiin menettelyä tietyiltä osin. Silloin, kun tuenhakija valitsee toimeenpanolain 21 §:n 2 momentissa tarkoitetun selvityksen toimittamisen tukiehtojen noudattamisesta, selvityksenä toimitettava paikkatiedon sisältävä valokuva tulisi ottaa viranomaisen osoittamaa sovellusta käyttäen, jotta selvitys olisi hakemusjärjestelmäasetuksen 10 ja 11 artiklan edellyttämällä tavalla paikkaan sidottu. Selvitykseen tulisi liittää tarvittavat lisätiedot, kuten esimerkiksi kasvikoodi. Paikkatietoperusteisen valokuvan toimittamisen sijaan tuenhakijan tekemä korjaava toimi voi olla tukihakemuksen muuttaminen tai peruminen kokonaan tai osittain.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin siitä, että pinta-alamonitoroinnin lopullinen lohko kohtainen tulos esitettäisiin verkkoasiointipalvelussa toimeenpanolain 21 §:n 2 momentissa tarkoitetun Ruokaviraston määräämän ajankohdan eli ns. muutosajan päättymisen jälkeen. Pinta-alamonitoroinnilla seurattavien tukiehtojen tuloksia valmistuu eri aikaan ja lopulliset tulokset olisivat verkkoasiointipalvelussa sitä mukaa kun tuloksia valmistuu. Tulokset kevään peltotukien haun tukia koskevista tarkisteista olisivat pääsääntöisesti valmiina loppuvuodesta ennen ensimmäisiä maksueriä. Syysilmoitukseen liittyvät tulokset olisivat valmiina kevään aikana.

14 §

Pykälässä säädettäisiin pinta-alamonitoroinnin tulosten huomioimisesta myös muissa kuin pinta-alamonitoroinnin kohteena olevissa tukijärjestelmissä. Pinta-alamonitoroinnin tulos virheellisestä lohkoista osoittaa yhden tai useamman keskeisen tukiehdon noudattamatta jättämistä. Erityisesti maatalousmaan tai maataloustoiminnan vaatimuksen noudattamatta jättämistä koskevan lopullisen tuloksen huomioiminen kaikissa Euroopan unionin kokonaan tai osittain rahoittamissa pinta-alaan perustuvissa tuissa olisi keskeistä siitä riippumatta, sovelletaanko kyseisessä tuessa pinta-alamonitorointia. Tästä syystä maatalousmaan tai maataloustoiminnan osalta virheellinen lohko hylättäisiin kaikissa pinta-alaperusteisissa tuissa. Erityisesti rahoituskauden ensimmäisenä vuonna, kun pinta-alamonitorointi koskee vain osaa tukijärjestelmistä, esimerkiksi perustulotuessa virheelliseksi todetulle lohkolle ei nähtäisi mahdolliseksi maksaa pinta-alamonitoroinnin tuloksesta huolimatta muuta tukea, esimerkiksi ympäristökorvausta. Muun tukiehdon noudattamatta jättämistä koskeva pinta-alamonitoroinnin tulos, kuten kasvin tunnistaminen, huomioitaisiin niissä pinta-alaperusteisissä tuissa tai toimenpiteissä, joissa kyseisen tukiehdon täyttymisellä olisi vaikutusta myönnettävään tai maksettavaan tukeen. Esimerkiksi erikoiskasvipalkkiossa tunnistetulla kasvilla olisi vaikutusta myönnettävään tukeen, jos kasvi on eri kuin, mille on haettu tukea.

15 §

Pykälässä säädettäisiin paikan päällä tehtävän valvonnan vähimmäistarkastusmäärästä ja valvontatoksen valinnasta. Nykyään pinta-alaperusteisia tukia koskevista tarkastusmääristä säädetään Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1306/2013 soveltamissäännöistä yhdenmukaisesti.

hallinto- ja valvontajärjestelmän, maaseudun kehittämistoimenpiteiden ja täydentävien ehtojen osalta annetun komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) N:o 809/2014 30–32 artiklassa. Valvontamäärä on edellä mainituissa artikloissa lähtökohtaisesti ollut 5 prosenttia tuenhakijoista tukijärjestelmittäin. Vastaavaa sääntelyä ei ole uutta rahoituskautta koskevissa unionin säädöksissä, lukuun ottamatta ehdollisuuden valvontajärjestelmää, jossa horisontaalasetuksen 83 artiklan mukaan valvontaotoksen tulee kattaa vähintään 1 prosentti tukea hakeneista. Vaikka tukijärjestelmien valvontamäärästä ei säädetä unionin säädöksissä, valvontamäärässä on kuitenkin huomioitava horisontaalasetuksen 60 artikla, jossa säädetään suoritettavia valvontoja koskevista säännöistä. Edellä mainitun 60 artiklan 1 kohdan mukaan jäsenvaltioiden hallinto- ja valvontajärjestelmiin on sisällyttävä järjestelmällisiä tarkastuksia, jotka on kohdennettava muun muassa sellaisiin aloihin, joilla virheiden riski on suurin. Viranomaisen on tehtävä koko hakijamäärästä valvontaotos, johon sisältyy tarvittaessa satunnaisotannalla valittu osa ja riskiotannalla valittu osa. Jäsenvaltioiden on kyseisen asetuskohdan mukaan myös varmistettava unionin taloudellisiin etuihin kohdistuvien riskien tehokkaiseen hallintaan tarvittavien tarkastusten taso. Pinta-alaperusteisissa tuissa pinta-alamonitorointi satelliittidatan perusteella on uutta tulevilla rahoituskaudella. Pinta-alamonitorointia käytetään laajasti pinta-alaperusteisissa tuissa tukiehtojen noudattamisen seuraamisessa. Pinta-alamonitoroinnista johtuen ei nähdä tarvetta paikan päällä tehtävälle valvonnalle vastaavassa laajuudessa kuin aiemmin. CAP-suunnitelman hallinto- ja valvontajärjestelmää koskevassa osassa pinta-alaperusteisten tukien tarkastusmääränä esitetään 1 prosentin tasoa.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin otoksen valinnasta huomioiden horisontaalasetuksesta tulevat vaatimukset. Paikan päällä tehtävään valvontaan valittaisiin tukijärjestelmittäin vähintään 1 prosentti maatiloista. Paikan päällä tehtävän valvonnan lähtökohta muuttuisi nykyisestä ns. kokotilan valvonnasta tukikohtaiseen valvontaan. Toimeenpanolain 22 §:n mukaan Ruokavirasto päättää siitä, mistä tukijärjestelmistä tai tukiehdoista tehdään otanta paikan päällä tehtävään valvontaan. Tähän vaikuttaa osaltaan hakemusjärjestelmäasetuksen 10 artiklan 4 kohdassa tarkoitettu vuosittainen suunnitelma pinta-alamonitoroinnin soveltamisesta. Paikan päällä tehtävän valvonnan otoksessa käytettäisiin satunnaisotantaa ja painotettua otantaa. Valvontaotokseen valittaisiin ensin maatiloja satunnaisesti 20–50 prosentin osuus ja sen jälkeen painotetusti 50–80 prosentin osuus perusjoukosta, joka kattaa koko hakijamäärän. Valvontaotoksen tulisi kattaa kaikki tukeen kuuluvat toimenpiteet, mutta valvontojen vähimmäismäärän tai painotetun ja satunnaisotannan suhteen ei tarvitsisi toteutua jokaisen tukeen kuuluvan toimenpiteen osalta. Esimerkiksi ekojärjestelmätukea hakeneista maatiloista valvottaisiin vähintään 1 prosentti, mutta 1 prosentin valvontamäärän ei tarvitsisi täyttyä jokaisessa tukeen kuuluvassa toimenpiteessä eli luonnonhoitonurmia, viherlannoitusnurmia, monimuotoisuuskasveja tai talviaikaista kasvipeitettä koskevassa ekojärjestelmässä.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin siitä, että hampun tuotantoon käytettäväksi ilmoitetuista aloista valittaisiin vähintään 30 prosenttia paikalla tehtävään valvontaan. Valvontamäärä vastaa nykyistä. Tarkastusmäärään vaikuttaa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/2115 täydentämisestä lisävaatimuksilla eräille tukitoimityypeille, jotka jäsenvaltiot täsmentävät mainitun asetuksen mukaisissa, vuosia 2023–2027 koskevissa YMP:n strategiasuunnitelmissaan, sekä säännöillä, jotka koskevat hyvää maatalous- ja ympäristökuntoa koskevassa toimenpidevaatimuksessa (GAEC-toimenpidevaatimus) 1 mainittua osuutta annetun komission delegoidun asetuksen (EU) 2022/126 liitteessä I säädetty menetelmä hampullajikkeiden tetrahydrokannabinolipitoisuuden (jäljempänä ”THC-pitoisuus”) määrittämisestä. Otos valittaisiin satunnaisesti, mutta osittaen siten, että otos sisältäisi edustavan määrän jokaista viljeltyä hampullajiketta. Otos voitaisiin yhdistää 1 momentin mukaiseen valvontaotokseen.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin satunnaisotantaan ja painotettuun otantaan liittyvät pääperiaatteet. Satunnaisotannassa kaikilla maataloilla olisi samanlainen mahdollisuus tulla valituksi valvontaan. Painotetussa otannassa maatilat valittaisiin valvontaan käyttäen tekijöitä, jotka ovat tyypillisiä sellaisilla tuenhakijoilla, joilla on havaittu noudattamatta jättämissä aiempina hakuvuosina. Kunkin hakuvuoden painotetun otannan tekijät valittaisiin aikaisempien vuosien valvontatulosten, pinta-alamonitoroinnin tulosten, ruokahallinnon tietovarannon tietojen tai muun vastaavan käytettävissä olevan tiedon perusteella. Tarkoitus on, kuten horisontaaliasetus edellyttää, että painotettu otanta kohdistuu maataloihin, joilla virheiden riski on suurin. Lähtökohtaisesti painotetun otannan perusteella tehtävissä valvonnoissa noudattamatta jättämissä tulisi havaita enemmän kuin satunnaisotannan perusteella tehdyissä valvonnoissa. Painotetun otannan tehokkuutta arvioidaan vuosittain ja tekijöitä päivitetään tarpeen mukaan, jotta painotettu otanta olisi horisontaaliasetuksen edellyttämällä tavalla mahdollisimman tehokasta.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin mahdollisuudesta valita otos maataloista tai kasvulohkoista osittaiseen paikan päällä tehtävään valvontaan. Tämä liittyisi osaltaan 1 momentissa säädettävään lähtökohtaan siitä, että valvonta kohdistuisi nykyistä kokotilan valvontaa rajoitetummin ja toisaalta horisontaaliasetuksen edellyttämään valvonnan kohdentamiseen. Pinta-alaperusteisiin tukiin ei myöskään ehdotettaisi nykyisen komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) N:o 809/2014 35 artiklan kaltaista valvonnan lisäysvelvoitetta korkeiden virhetasojen vuoksi. Valvontaa voitaisiin kuitenkin tarvittaessa tehdä tiettyjen tukiehtojen noudattamisen tarkastamiseksi, jos esimerkiksi 1 momentin mukaisissa valvonnoissa havaitaan paljon tiettyjen tukiehtojen laiminlyöntejä. Laadunarviointiasetuksen 5 artiklan 9 kohdan perusteella voi myös olla tarpeen tehdä valvontakäyntejä kohdenneusti. Osittaisen paikalla tehtävän valvonnan otos voitaisiin tehdä kokonaan satunnaisesti tai kokonaan painotetulla otannalla.

Pykälän 5 momentissa säädettäisiin nykyistä komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) N:o 809/2014 34 artiklan 7 kohtaa vastaavasti siitä, että osa valvontaotoksesta voitaisiin valita edellisen vuoden hakemustietojen perusteella ennen hakemusten viimeistä jättöpäivää. Tällä menettelyllä voitaisiin varmistaa paikan päällä tehtävien valvontojen aloitus nopeasti tukihakuajan päättymisen jälkeen. Valvontakäyntien nopealla aloituksella varmistettaisiin esimerkiksi tiettyyn ajankohtaan mennessä toteutettavien tukiehtojen valvonta oikea-aikaisesti, mutta myös valvontojen valmistuminen aikataulussa ennen tukimaksuja. Alustavaa valvontaotosta tulisi täydentää, kun kaikki kyseisen hakuvuoden tukihakemukset ovat käytettävissä.

16 §

Pykälässä säädettäisiin yleisistä säännöistä paikan päällä tehtäviin valvontoihin liittyen. Pykälä koskisi erityisesti maatilalle tehtäviä maastokäyntejä. Tämän luvun muissa pykälissä olisi vielä lisäksi joitakin tarkennuksia yksittäisten tukijärjestelmien osalta, joita noudatettaisiin tässä pykälässä säädetyin lisäksi. Lisäksi 19 §:ssä säädettäisiin talviaikaisesta asiakirjavalvonnasta, joka on myös osa paikan päällä tehtävää valvontaa, mutta joka tehdään kasvukauden ulkopuolella asiakirjojen perusteella.

Pykälän 1 momentin mukaan valvonnassa tarkastettaisiin kaikki tarkastettavaan tukeen liittyvät kasvulohkot. Luonnonmukaisen tuotannon korvauksessa tarkastettaisiin kuitenkin maatilan kaikki kasvulohkot silloin, kun kyse olisi koko maatalaa koskevasta sitoumuksesta. Tarkastettavaan tukeen

liittyvien kasvulohkojen tarkastaminen poikkeaisi nykyisestä menettelystä ns. kokotilan valvonnassa, joissa tarkastetaan aina maatilan kaikki kasvulohkot. Kuitenkin käytännössä esimerkiksi ympäristökorvauksen valvonnassa tarkastettaisiin kaikki sitoumukseen kuuluvat lohkot, jolloin lähtökohtaisesti joka tapauksessa suuri osa maatilan lohkoista tarkastettaisiin. Valvonnassa tarkastettaisiin kasvulohkolle ilmoitettu kasvi sekä perus- ja kasvulohkon raja- ja pinta-alojen määrittämisessä sovellettaisiin mitä 22 §:ssä säädetään.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin tarkastettavaan tukeen liittyvien tukiehtojen ja vähimmäistason vaatimusten tarkastamisesta. Nämä tarkastettaisiin siltä osin kuin ne ovat tarkastettavissa maastossa valvontahetkellä. Hallinnollisesti tarkastettuja tukiehtoja tai vähimmäistason vaatimuksia ei lähtökohtaisesti tarkastettaisi uudestaan valvonnassa paikan päällä. Valvontojen osalta ei edellytetäisi sitä, että kaikki tukeen liittyvät ehdot ja vähimmäisvaatimukset tulisi tarkastaa paikan päällä tehtävässä valvonnassa. Nykyään komission asetus (EU) N:o 809/2014 edellyttää uusintatarkastusten tekemistä siltä osin kuin asiaa ei voida ensimmäisellä tarkastuskäynnillä tarkastaa. Tällaisesta menettelystä luovuttaisiin. CAP-suunnitelman mukaan paikan päällä tehtävässä valvonnassa valvotaan muun kuin pinta-alamonitoroinnin kautta seurattavan tuen valvontahetkellä tarkastettavissa olevat tukikelpoisuusehdot. Kuitenkin siltä osin, kuin valvonnassa ei voitaisi tarkastaa jonkun toimenpiteen noudattamista lainkaan, toimenpiteen toteuttaminen voitaisiin todentaa paikkaan sidottu valokuvan avulla. Jos esimerkiksi valvonta tehdään kesällä siinä vaiheessa, kun ympäristökorvauksen kerääjäkasveja koskevaa lohko-kohtaista toimenpidettä ei voida vielä valvontakäynnillä todentaa, toimenpiteen toteuttamista seurattaisiin valvonnan jälkeen paikkatietoperusteista valokuvaa apuna käyttäen. Tuenhakijan tulisi tällöin toimittaa valvonnan jälkeen paikkaan sidottu valokuva toimivaltaisen viranomaisen pyynnöstä. Paikan päällä tehtävässä valvonnassa keskityttäisiin tarkastamaan maastossa tarkastettavia tukiehtoja ja vähimmäistason vaatimuksia. Kuitenkin paikan päällä tehtävässä valvonnassa voitaisiin tarkastaa tukiehtoihin ja vähimmäistason vaatimuksiin liittyviä asiakirjoja tarkoituksenmukaisessa laajuudessa. Paikan päällä voitaisiin siten valvoa esimerkiksi ympäristökorvauksen ehdoissa vaadittu lohkokirjanpidon aloittaminen taikka maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoitoa koskevan ympäristösopimuksen ehtoihin kuuluvat hoitopäiväkirjan merkinnät. Tukijärjestelmiin liittyvät asiakirjvaatimukset tarkastettaisiin pääosin talviaikaisessa asiakirjavalvonnassa.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin tarkemmin talviaikaista kasvipeitettä koskevan ekojärjestelmän valvonnasta paikan päällä. Toimenpiteeseen ilmoitettujen kasvulohkojen tarkastaminen voitaisiin tehdä paikan päällä ajanjaksolla, jolloin talviaikainen kasvipeite on säilytettävä. Talviaikaisen kasvipeitteen osalta voitaisiin siten tehdä tarkastelua muusta maastovalvonnasta poikkeavassa aikataulussa paikan päällä. Myös pinta-alamonitorointia saatetaan käyttää talviaikaisen kasvipeitteen seurannassa, jolloin tarve paikan päällä tehtäville maastotarkastuksille vähenee.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin tarkastuksen laajuudesta osittaisessa paikan päällä tehtävässä valvonnassa. Osittaisessa valvonnassa voitaisiin tarkastaa osa maatilan kasvulohkoista tai osa tietyn tuen tukiehdoista. Esimerkiksi jos osittaista valvontaa tehtäisiin tietyn ympäristökorvaukseen kuuluvan tukiehdon osalta, tarkastus voitaisiin keskittää niihin lohkoihin, joille kyseinen toimenpide on ilmoitettu.

Pykälän 5 momentissa säädettäisiin tarkemmin valvonnassa käytettävästä aineistosta. Toimeenpanolain 24 §:n 3 momentin nojalla valvonnassa voidaan käyttää uusia tekniikoita, kuten miehittämät-

tömiä ilma-alkuksia tai paikkaan sidottuja valokuvia. Ehdotetun momentin mukaan valvonnassa voitaisiin käyttää ruokahallinnon tietovarantoon kuuluvien ilmakuva- ja kartta-aineistojen lisäksi apuna muuta kartta-aineistoa sekä ilmakuva- ja satelliittiaineistoa. Esimerkiksi yleisesti saatavilla olevaa Sentinel-satelliittiaineistoa voitaisiin käyttää valvonnassa apuna arvioitaessa tukiehtojen noudattamista.

Pykälän 6 momentissa säädettäisiin paikan päällä tehtävässä valvonnassa todettujen havaintojen huomioimisesta niissä tuissa, joita paikan päällä tehtävä valvonta ei koskisi. Paikan päällä tehdyt havainnot kohdistettaisiin kaikkiin niihin pinta-alaperusteisiin tukiin, joissa havainnolla on vaikutusta myönnettävään tukeen, vaikka valvonnassa tarkastetaan vain osa tuenhakijan hakemista pinta-alaperusteisista tuista. Esimerkiksi paikan päällä todettu pinta-alavirhe kohdistuisi kaikkiin niihin tukiin, joita tuenhakija on kyseiselle kasvulohkolle hakenut, vaikka valvonta ei suoraan kaikkia haettuja tukia koskisikaan. Näin ollen, jos tila olisi valittu ekojärjestelmätuen ja ympäristökorvauksen valvontaan ja jollakin hakemuksessa ilmoitetulla lohkollla havaittaisiin haettua pienempi pinta-ala, kyseinen pinta-alavirhe huomioitaisiin myös tuenhakijan hakemissa muissa tuissa, kuten perustulotuessa ja luonnonhaittakorvauksessa.

Pykälän 7 momentissa säädettäisiin valvonnan ja pinta-alamonitoroinnin tulosten yhteensovittamisesta. Silloin, kun paikan päällä tehtävän valvonnan havainto poikkeaisi pinta-alamonitoroinnin tuloksesta, tuen laskemisessa käytettäisiin paikan päällä tehdyn valvonnan havaintoa. Valvonnassa tehtyä havaintoa pidettäisiin vahvempana, koska pinta-alamonitoroinnin tulokset perustuvat tilastolliseen analyysiin ja niihin sisältyy virheen mahdollisuus.

Pykälän 8 momentissa säädettäisiin sähköiseen menettelyyn liittyvästä poikkeuksesta hakemuksen muuttamisen osalta niissä tilanteissa, kun maatila on paikan päällä tehtävässä valvonnassa. Tuenhakija ei voisi tehdä muutoksia hakemukseen sähköisesti verkkoasiointipalvelussa tai viranomaisen osoittamaa sovellusta käyttäen sen jälkeen, kun paikan päällä tehtävästä valvonnasta on ilmoitettu tai, jos paikan päällä tehtävä valvonta tehdään ennalta ilmoittamatta, kun valvonta on aloitettu. Valvonta lukitsisi koko hakemuksen osalta muutos- ja perumismahdollisuuden. Sinällään jo hakemusjärjestelmäasetuksen 7 artikla rajaa muutosmahdollisuuden, mutta tässä säädettäisiin siitä, että hakemuksen muuttaminen tai peruminen olisi tehtävä kirjallisesti toimivaltaiselle viranomaiselle. Hakemusta voisi muuttaa valvonnan jälkeen niiltä osin, kuin valvonnassa tarkastetut asiat on todettu kunnossa oleviksi.

17 §

Pykälässä säädettäisiin luonnonmukaisen tuotannon korvausta kotieläintilana hakeneiden maatalojen valvonnasta. Luonnonmukaisen tuotannon korvausta kotieläintilana hakeneiden maatalojen pinta-alojen valvonta tehtäisiin 16 §:n mukaisesti. Luonnonmukaista kotieläintuotantoa koskevan sitoumuksen antaneen maatilan paikan päällä tehtävässä valvonnassa tarkastettaisiin lisäksi sellaisten luonnonmukaisen tuotannon korvauksesta annetun valtioneuvoston asetuksen (xx/20xx) 9 §:n 3 momentissa säädettyjen luonnonmukaista kotieläintuotantoa koskevien vähimmäistason vaatimusten noudattaminen, jotka ovat tarkastettavissa valvontahetkellä. Eläinmäärien tarkastamista ei tehtäisi luonnonmukaisen kotieläintuotannon valvonnassa, mutta mikäli eläinmäärien osalta havaittaisiin tilalla selkeästi eläinrekisterin tiedoista poikkeavaa, maatilan valvonta voitaisiin laajentaa esimerkiksi eläinten merkinnän ja rekisteröinnin vaatimusten valvonnaksi.

18 §

Pykälässä säädettäisiin hampun valvonnasta, joka jatkuisi nykyisen kaltaisena paikan päällä tehtävänä valvontana. Pykälän 1 momentin mukaan paikan päällä tehtävässä valvonnassa tarkastettaisiin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/2115 täydentämisestä lisävaatimuksilla eräille tukitoimityypeille, jotka jäsenvaltiot täsmentävät mainitun asetuksen mukaisissa, vuosia 2023–2027 koskevista YMP:n strategiasuunnitelmissaan, sekä säännöillä, jotka koskevat hyvää maatalous- ja ympäristökuntoa koskevassa toimenpidevaatimuksessa (GAEC-toimenpidevaatimus) 1 mainittua osuutta annetun komission delegoidun asetuksen (EU) 2022/126 2 ja 5 artiklassa säädettyjen edellytysten täyttyminen. Valvonnassa tarkastettaisiin siten tukeen oikeuttava hampullajike ja kasvuston säilyttäminen vaaditulla tavalla. Valvonnassa määritettäisiin myös hampun tuotannon viljelyala ja tarkastettaisiin, että kasvulohko on viljelty kauttaaltaan tukeen oikeuttavalla hampullajikkeella. Pinta-alojen määrittämisessä sovellettaisiin mitä 22 §:ssä säädettäisiin.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin lähinnä selkeyden vuoksi hamppuun liittyvästä näytteiden otosta. Valvonnan yhteydessä kerättäisiin kasvustosta näytteet hampullajikkeiden tarkastamiseksi ja THC-pitoisuuden määrittämiseksi komission delegoidun asetuksen (EU) 2022/126 3 artiklan mukaisesti. Tältä osin käytäntö jatkuisi nykyisenkaltaisena eli näytteitä kerätään valvonnassa olevilta hampullohkoilta. Näytteiden tulos velvoittaa jäsenvaltiota eikä vaikuta tuenhakijan saamaan tukeen kyseisenä vuonna, jos tuenhakija on viljelnyt tukeen oikeuttavalla hampullajikkeella.

19 §

Pykälässä säädettäisiin talviaikaisesta asiakirjavalvonnasta, joka olisi osa paikan päällä tehtävää valvontaa. Pykälän 1 momentin mukaan talviaikaisessa asiakirjavalvonnassa tarkastettaisiin asiakirjojen, kuten esimerkiksi lohkokirjanpidon perusteella, että tarkastettavan tuen tukiehtoja ja vähimmäistasoon vaatimuksia on noudatettu. Talviaikainen asiakirjavalvonta koskisi pääosin ekojärjestelmätuen, ympäristökorvauksen ja luonnonmukaisen tuotannon korvauksen niitä tukiehtoja ja perustason vaatimuksia, joihin liittyy kirjallisia vaatimuksia. Vaatimukset tarkastettaisiin tarkastuksen kohteena olevaan tukeen kuuluvilta lohkoilta. Talviaikainen asiakirjavalvonta tehtäisiin 15 §:n mukaisesti paikan päällä tehtävään valvontaan valituille maatiloille. Talviaikainen asiakirjavalvonta olisi jatkoa paikan päällä maastossa tehdylle tarkastukselle. Lisäksi talviaikaiseen asiakirjavalvontaan voitaisiin valita otos muita maatiloja.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin talviaikaista asiakirjavalvontaa varten tarvittavien asiakirjojen toimittamisesta. Tuenhakijan tulisi toimittaa toimivaltaisen viranomaisen pyytämät asiakirjat tarkastusta varten viranomaisen antamassa määräajassa. Asiakirjat voi toimittaa sähköisessä muodossa. Jos tuenhakija ei toimittaisi pyydettyjä tietoja määräajassa, tarkastuksessa todettaisiin laiminlyönti niiden tarkastukseen kuuluvien tukiehtojen ja vähimmäistasoon kuuluvien vaatimusten osalta, joista tuenhakija ei ole toimittanut tietoja. Määräajan jälkeen voitaisiin määrittää seuraamukset ja saattaa valvonta valmiiksi.

20 §

Pykälässä säädettäisiin tuenhakijalle esitettävässä valvonnan tuloksessa esitettävistä perustiedoista. Toimeenpanolain 30 §:n 2 momentin mukaan tuenhakijalle toimitetaan sähköisesti verkkopalvelussa valvonnan tulos, josta käy ilmi tehdyt havainnot ja tuenhakijalle varataan tilaisuus lisätä huomautuksensa valvonnan tulokseen verkkopalvelussa. Toimeenpanolaissa säädetään siis jo valvonnan tuloksen esittämisestä sähköisessä muodossa. Asetuksella säädettäisiin tarkemmin tie-

doista, jotka valvonnan tuloksen tulisi sisältää. Valvonnan tuloksessa olisi valvontaa koskevat perustiedot, kuten tarkastetut tuet, paikalla olleet henkilöt, paikalla tehtävään valvontaan johtanut valinnan peruste (esimerkiksi satunnaisotanta) ja paikan päällä tehtävästä valvonnasta ilmoittamisen ajankohta, jos valvonnasta on ilmoitettu ennakolta. Tämän lisäksi tuloksessa olisi tieto tarkastetuista tukiehdoista ja vähimmäistason vaatimuksista sekä kasvulohkokohtaiset tulokset sisältäen mahdolliset pinta-alan määrittämiseen liittyvät tulokset. Valvonnan tuloksessa esitettäisiin valvonnassa tehdyt havainnot ja todetut laiminlyönnit perusteluineen. Valvonnan tulos ei sisältäisi tietoa esimerkiksi tukivähennyksistä euroina, koska niiden suuruus ei pääsääntöisesti ole tiedossa valvontavaiheessa. Euromääräiset vaikutukset ilmenevät tukipäätöksestä. Valvonnan tuloksessa esitetyt tiedot eivät sinällään rajaudu näihin perustietoihin, vaan valvonnan tuloksessa voitaisiin esittää tietoja myös laajemmin.

21 §

Pykälässä säädettäisiin tukeen oikeuttamattomasta pinta-alasta. Tukeen oikeuttavaan pinta-alaan liittyviä havaintoja tehtäisiin 1 momentin mukaan hallinnollisessa tarkastuksessa, pinta-alamonitoroinnissa tai paikan päällä tehtävässä valvonnassa. Haetun ja hyväksytyt pinta-alan väliset erot aiheuttaisivat pinta-alaeroa ja pinta-alaeron osalta sovellettaisiin vähennyksiä ja seuraamuksia sen mukaan kuin 24 §:ssä säädettäisiin. Pinta-alaeroa aiheuttaisivat alat, jotka eivät täytä maatalousmaan edellytyksiä tai joilla ei ole maataloustoimintaa. Alat, jotka eivät täytä maatalousmaan edellytyksiä vaaditulla tavalla, poistettaisiin myös peltolohkorekisteristä seuraavalle hakuvuodelle. Maataloustoimintaa koskevien edellytysten laiminlyönti aiheuttaisi pinta-alaeroa kyseiselle vuodelle, mutta ei alan passivointia peltolohkorekisterissä. Pinta-alaeroa aiheuttaisivat myös alat, joiden osalta tuenhakijalla ei ole alan hallintaa vaaditulla tavalla tai jotka on ilmoitettu tukihakemuksessa liian suurena. Lisäksi pinta-alaeroa muodostuisi aloista, joilla ei olisi noudatettu kasvulohkoa koskevaa tuen, toimenpiteen tai ympäristösopimuksen ehtoa tai vähimmäistason vaatimusta taikka hampun viljelyyn liittyvää ehtoa. Näin ollen ala, jota koskee tietty tukiehto, mutta tukiehtoa ei ole koko alalla noudatettu, johtaisi pinta-alaeroon siltä osin kuin tukiehdon noudattaminen on laiminlyöty. Esimerkiksi silloin, jos havaittaisiin, että osalla maanparannus- ja saneerauskasveja koskevaan lohkokohtaiseen toimenpiteeseen haetusta alasta siemenseos ei täyttäisi asetettuja vaatimuksia, aiheuttaisi laiminlyönti pinta-alaeron kyseiseen toimenpiteeseen. Pinta-alaan liittyviä tukiehtoja on erityisesti ekojärjestelmätuessa, ympäristökorvauksessa ja luonnonmukaisen tuotannon korvauksessa, mutta myös muissakin tuissa. Esimerkiksi useampaa tukea koskee vaatimus siitä, että tiettyjen viljelykasvien juurilla on oltava maayhteys ja tällaisen ehdon puutteellinen noudattaminen aiheuttaisi pinta-alaeroa. Pinta-alaeroa aiheuttaisivat myös alat, jotka ovat pinta-alamonitoroinnin lopullisten tulosten mukaan virheellisiä (ns. punainen liikennevalo). Pinta-alamonitoroinnilla voidaan seurata maatalousmaan ja maataloustoiminnan edellytysten lisäksi myös muita tukeen vaikuttavia ehtoja, kuten kasvia tai kasvipeitteisyyttä. Jos pinta-alamonitoroinnin tuloksen mukaisella kasvulla olisi vaikutusta tuessa, esimerkiksi erikoiskasvipalkkiossa, tulos aiheuttaisi pinta-alaeroa. Pinta-alaeroa aiheutuisi aloista, joissa tukeen liittyvä pinta-alaa koskeva enimmäisrajoite ylittyy valvonnassa tai ristiintarkastuksessa todetun perusteella. Esimerkiksi luonnonhaittakorvausta maksetaan kesannoille ja luonnonhoitonurmille siltä osin, kun niiden osuus on korkeintaan 25 prosenttia tilan korvauskelpoisesta, maankäyttölajiltaan peltoa olevasta alasta. Jos valvonnassa todetaan, että peltoala on ilmoitettua pienempi ja sen seurauksena rajoitteen mukaisten kasvien osuus kasvaa yli 25 prosenttia, aiheutuu ylimenevästä osasta pinta-alaeroa. Pinta-alaeroa voisi aiheuttaa myös alat, jotka eivät muuten täytä tuen, toimenpiteen tai ympäristösopimuksen myöntämisen tai maksamisen ehtoja, jotka liittyvät tiettyyn pinta-alaan.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin lisäksi eri kasvilajiryhmän vaikutuksesta pinta-alaeroon. Jos kasvulohkolla todettaisiin muun kasvilajiryhmän kasvi kuin tuenhakijan tukihakemuksessa ilmoittama, kasvulohko hylätään niiden kasvilajiryhmien osalta, joissa havaittu kasvi ei ole tukikelpoinen. Esimerkiksi perustulotuessa on vain yksi kasvilajiryhmä, jolloin eri kasvin toteamisella ei ole vaikutusta. Kuitenkin esimerkiksi ympäristökorvauksessa on useita kasvilajiryhmiä, joissa eri kasvin toteaminen voi johtaa kasvulohkon hylkäämiseen.

22 §

Pykälässä säädettäisiin pinta-alan määrittämisestä. Pykälän 1 momentin mukaan perus- ja kasvulohkon pinta-ala voitaisiin määrittää paikan päällä tehtävässä tarkastuksessa, pinta-alojen ristiintarkastukseen liittyvässä tarkastuskäynnissä tai paikkatietoperusteisen hakujärjestelmän laadunarvioinnissa. Pinta-alan määrittäminen valvonnassa ja pinta-alaan liittyvissä ristiintarkastuksissa vastaa nykyistä vakiintunutta käytäntöä. Lohkon pinta-alan määrittämistä ei tehtäisi pinta-alamonitoroinnissa. Laadunarviointiasetuksen 4 artiklan 4 kohdan mukaan paikkatietoperusteisen hakujärjestelmän laadunarvioinnissa mitataan ilmoitettu pinta-ala otokselta lohkoista.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin perus- ja kasvulohkon pinta-alan määrittämisestä. Pinta-alan määrittämisessä voitaisiin nykyiseen tapaan keskittyä tukikelvottomien alueiden määrittämiseen, esimerkiksi lohkolle olevan rakennuksen mittaamiseen ja poistamiseen lohkon alasta. Alan määrittäminen ei siten edellyttäisi aina koko lohkon mittaamista. Pinta-ala määritettäisiin silloin, kun ilmakuvalla on erotettavissa alaa, joka ei ole maatalousmaata. Pinta-alan määrittäminen näissä tapauksissa olisi keskeistä muun muassa peltolohkokisterin laadun ylläpitämiseksi. Jos muuta kuin maatalousmaata oleva alue ei olisi erotettavissa ilmakuvalla, perus- ja kasvulohkon pinta-alasta vähennettäisiin 0,01 hehtaaria olevat ja sitä isommat alueet. Esimerkiksi, jos tarkastuksessa todettaisiin, että viimeisimmän ilmakuvan ottamisen jälkeen lohkolle olisi rakennettu yli 0,01 ha kokoinen hiekkapohjainen ratsastuskenttä, se poistettaisiin lohkon alasta. Yksittäisiä alle 0,01 hehtaarin alueita ei laskettaisi yhteen, joten käytännössä lohkolle voisi olla useampia yksittäisiä alle 0,01 hehtaarin alueita, jotka eivät näy ilmakuvalla eikä tällaisia alueita vähennettäisi lohkon alasta. Pysyvät rakennelmat kuitenkin poistettaisiin perus- ja kasvulohkon alasta, vaikka niiden ala olisi alle 0,01 hehtaaria. Tällaiset olisivat käytännössä ihmisen tekemiä rakennelmia ja ne tulisi huomioida jo peltolohkokisterin laadun vuoksi, koska kyse on pysyvästä muutoksesta lohkon alaan. Tässä tarkoitettu pysyvä rakennelma voisi olla esimerkiksi lohkon reunaan perustettu 90 m² tie, mikä ei kuitenkaan olisi näkyvissä ilmakuvalla metsän varjostuman takia. Tarkoitus ei kuitenkaan olisi vähentää esimerkiksi sähkötolppia tai vastaavia pieniä rakennelmia, joilla ei olisi juurikaan vaikutusta pinta-alaan.

Pykälän 3 momentin mukaan kasvulohkon pinta-ala määritettäisiin myös, jos paikkatietoperusteisessa hakemuksessa ilmoitettu kasvulohkon pinta-ala tai kasvulohkojen välinen raja on virheellinen. Kasvulohkojen välisellä rajauksella on vaikutusta esimerkiksi silloin, kun kasvulohkojen kasvit ovat eri kasvilajiryhmiin kuuluvia. Paikkatietoperusteisessa hakemuksessa ilmoitettu kasvulohko voitaisiin jakaa kahteen tai useampaan kasvulohkoon, jos paikan päällä tehtävässä tarkastuksessa todettaisiin, että maatalousmaata tai maataloustoimintaa koskevat edellytykset taikka muu haettuun tukeen liittyvä tukiehto tai vähimmäisvaatimus ei täyttyisi tai kasvi ei olisi ilmoitetun mukainen koko lohkolle. Tällöin pinta-alaeroon laskettaisiin mukaan sen kasvulohkon ala, jolla tukiehtoa ei ole toteutettu. Myös pinta-alojen ristiintarkastuksessa kasvulohko voitaisiin jakaa kahteen tai useampaan kasvulohkoon, jos kasvi ei olisi ilmoitetun mukainen koko lohkolle.

Pykälän 4 momentissa viitattaisiin pinta-alojen yleisasetuksen 22–25 §:ssä säädettyyn. Näissä pykälissä säädetään esimerkiksi perus- ja kasvulohkosta, reunaosan ja sarkaosan hyväksymisestä perus- ja kasvulohkon alaan, puisten ja pensoittuneiden alueiden vähentämisestä peruslohkon alasta sekä viljelyteknisistä päisteistä ja puutarhakasvien hoito- ja ajokäytävistä. Pinta-alojen yleisasetuksessa säädetty huomioitaisiin pinta-alojen määrittämisessä.

Pykälän 5 momentissa säädettäisiin nykyistä vastaavaan tapaan mittaustavoista. Pinta-alojen mitaus tehtäisiin jatkossakin karttaohjelmalla digitaalisesta kartta-aineistosta tai GPS-laitteella. Digitaalisen kartta-aineiston tarkoitettaisiin peltolohkokorekisterin digitoituja karttoja tai muuta ruokahallinnon tietovarannon ilmakehän- tai satelliittitietoa.

Pykälän 6 momentissa säädettäisiin mittalaitteen mittapoikkeamasta ja sen käytöstä. Mittalaitteen mittapoikkeaman käyttö olisi aikaisempaa rajoitetumpaa. Paikkatietoperusteista tukihakemusta käytettäessä kasvulohkojen piirtäminen oikein on tuenhakijan vastuulla, eikä mittapoikkeamaa käyttämällä voida hyväksyä väärin ilmoitettua alaa hyväksytyyn alaan mukaan. Mittalaitteen mittapoikkeamaa ei käytettäisi valvonnassa ja pinta-alojen ristiintarkastukseen liittyvissä tarkastuskäynteissä silloin, kun ilmoitetulla kasvulohkolla todettaisiin alaa, joka ei ole maatalousmaata tai jolla ei ole maataloustoimintaa kyseisenä vuonna. Muissa tapauksissa mittapoikkeamaa voitaisiin käyttää. Esimerkiksi, jos peruslohkolla on kaksi kasvulohkoa ja selkeää virhettä todetaan toisella kasvulohkoista, mittapoikkeamaa ei käytettäisi virhettä sisältävällä loholla, mutta viereisellä kasvulohkolla mittapoikkeamaa voisi käyttää. Mittapoikkeamaa käytettäisiin myös, kun peruslohkon pinta-alaa vähennettäisiin peltolohkokorekisterin päivittämisen yhteydessä ilman tarkastuskäyntiä. Tämä liittyisi toimeenpanolain 33 §:n 4 momentissa säädettyyn peltolohkokorekisterin ajantasaistukseen liittyvän ristiintarkastuksen menettelyihin. Tuen vähennys tehdään ilman erillistä selvitystä silloin, kun tuenhakijan tukihakemuksessa ilmoittaman ja lohkon uusimman digitoidun pinta-alan välisestä pinta-alaerosta johtuen tukea vähennetään ilman seuraamusta. Näissä voitaisiin siten tässä säädettävän perusteella soveltaa mittapoikkeamaa, joka osaltaan vähentäisi tuen vähennyksiä pienemmissä pinta-alaeroissa. Mittapoikkeama laskettaisiin nykyiseen tapaan mitatusta pinta-alasta ja mittapoikkeama olisi enintään 1,0 metriä kerrottuna lohkon ympärysmitalla, mutta kuitenkin enintään yksi hehtaari.

23 §

Pykälässä säädettäisiin tuen laskentaan liittyvistä periaatteista, jotka ovat perustana tuen vähennysten ja hallinnollisten seuraamusten soveltamiselle. Tähän asti laskentasäännöistä on EU-rahoitusteiden tukien osalta säädetty komission delegoidussa asetuksessa (EU) N:o 640/2014, mutta vastaavaa EU-tason sääntelyä ei ole tulevilla rahoituskaudella.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin vähennysten ja hallinnollisten seuraamusten laskemisesta kasvilajiryhmittäin pinta-alan perustuvissa tukijärjestelmissä. Toimeenpanolain 33 §:ssä säädetään tuen vähennysten ja seuraamusten soveltamisesta kasvilajiryhmittäin. Tässä säädettäisiin tarkemmin kasvilajiryhmistä. Lähtökohtaisesti kasvilajiryhmät säilyisivät samanlaisena kuin tähänkin asti. Perustulotuki, uudelleenjakotulotuki ja nuorten viljelijöiden tulotuki olisivat kukin oma kasvilajiryhmänsä eli näissä tuissa olisi vain yksi kasvilajiryhmä. Ekojärjestelmätuessa jokainen toimenpide olisi oma kasvilajiryhmänsä. Luonnonhaittakorvauksessa AB-alue ja C-alue muodostaisivat omat erilliset kasvilajiryhmät. Ympäristökorvauksessa, tärkkelysperuna- ja erikoiskasvipalkkiossa tai luonnonmuokaisen tuotannon korvauksessa oman kasvilajiryhmänsä muodostaisivat alat, joissa sovelletaan eri

tukitasoa. Jokainen eri tukitasoa oleva toimenpide laskettaisiin siten omana kasvilajiryhmänään. Kaikkia jäljempänä ehdotettuja vähennyksiä ja seuraamuksia sovellettaisiin kasvilajiryhmätasolla.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin nykyistä vastaavista laskennan lähtökohdista. Jos pinta-alaan perustuvissa tukijärjestelmissä haettu pinta-ala ylittäisi kasvilajiryhmän hyväksytyyn pinta-alaan, tuen laskentaperusteena olisi kyseisen kasvilajiryhmän hyväksytty pinta-ala. Jos pinta-alaan perustuvissa tukijärjestelmissä jonkin kasvilajiryhmän hyväksytty pinta-ala olisi suurempi kuin haettu ala, tukea laskettaessa käytettäisiin haettua pinta-ala.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin uudelleenjakotulotukeen ja nuorten viljelijöiden tulotukeen liittyvistä tarkennuksista. Näissä tulotuissa on enimmäispinta-alat, joille tukea maksetaan. Tukiehtojen mukaan esimerkiksi nuorten viljelijöiden tulotukea voidaan myöntää tuenhakijalle enintään 150 hehtaarilta. Tässä säädettäisiin siitä, että jos haettu ala ylittäisi enimmäispinta-alaan, jolle uudelleenjakotulotukea tai nuorten viljelijöiden tulotukea voidaan enintään myöntää, haettu ala rajattaisiin kyseiseen enimmäispinta-alaan. Vähennysten ja seuraamusten laskennan kannalta tämä tarkoittaisi sitä, että mikäli nuori viljelijä olisi hakenut tukea esimerkiksi 170 hehtaarille ja pinta-alavirhettä olisi todettu 10 hehtaarilla, nuorten viljelijöiden tulotukeen ei aiheutuisi mitään vähennystä, koska vahvistetun enimmäismäärän mukainen haettu ala 150 hehtaaria on kunnossa olevaa alaa.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin ns. 10 aarin poikkeuksesta, josta nykyään säädetään komission delegoidun asetuksen (EU) N:o 640/2014 18 artiklan 6 kohdassa. Tässä esitettäisiin vastaavanlaisen poikkeuksen säätämistä, mutta hieman rajoitetummin. Poikkeusta voitaisiin jatkossa soveltaa pinta-aloja koskevassa ristiintarkastuksessa havaitun pinta-alavirheen tai paikan päällä tehtävässä valvonnassa havaittujen pinta-aloja, tukiehtopuutteita tai vähimmäisvaatimuksia koskevien erojen, kuten lohkon rajavirheiden osalta. Jos näissä havaittu tukijärjestelmän haetun ja tukeen hyväksytyyn kokonaispinta-alaan välinen erotus olisi enintään 0,10 hehtaaria, tuen laskennassa käytettäisiin haettua pinta-ala. Tällaisissa tapauksissa tukea ei siis leikattaisi. Edellä olevaa ei sovellettaisi pinta-alamonitoroinnissa virheelliseksi todettuihin lohkoihin, koska virheellisille kasvulohkoille ei voida maksaa eikä niitä saa sisällyttää raportoitaviin tuotos- ja tulostietoihin. Pinta-alamonitoroinnissa havainto koskee käytännössä koko kasvulohkoa. Jos pinta-alamonitoroinnissa havaitaan yksikin virheellinen lohko, 0,10 hehtaarin raja ylittyy käytännössä aina.

Pykälän 5 momentissa säädettäisiin tukiehtojen ja vähimmäistason vaatimusten laiminlyönteihin sovellettavien vähennysten laskemisesta yhteen. Tukiehtojen ja vähimmäistason laiminlyöntien 26–31 §:n mukaisesti sovellettavat vähennysprosentit laskettaisiin yhteen kasvilajiryhmittäin. Jos 26–31 §:n mukainen yhteenlaskettu vähennysprosentti kasvilajiryhmässä olisi yli 50 prosenttia, tukea ei maksettaisi. Vakavassa noudattamatta jättämisessä sovelletaan, mitä toimeenpanolain 34 §:n 2 momentissa säädetään. Jos kyse on vakavasta tuen ehdon laiminlyönnistä, kyseisen tukitoimenpiteen tuki evätään hakuvuodelta ja sitä seuraavalta vuodelta.

24 §

Pykälässä säädettäisiin tukeen oikeuttamattoman pinta-alaan perusteella sovellettavista tuen vähennyksistä ja hallinnollisista seuraamuksista perustulotuessa, uudelleenjakotulotuessa, nuorten viljelijöiden tulotuessa, ekojärjestelmätuessa, luonnonhaittakorvauksessa, ympäristökorvauksessa, tarkkelysperunapalkkiossa, erikoiskasvipalkkiossa tai luonnonmukaisen tuotannon korvauksessa. Horisontaaliasetus edellyttää unionin taloudellisten etujen tehokasta suojaa sekä tehokkaiden, oikeasuhteisten ja varoittavien seuraamusten määräämistä. Horisontaaliasetuksen 59 artiklan 5 kohdan

mukaan jäsenvaltioiden on toteutettava asianmukaiset varotoimet, joilla varmistetaan, että 1 kohdan d alakohdassa tarkoitettavat sovellettavat seuraamukset ovat oikeasuhteisia ja suhteutettuja havaitun noudattamatta jättämisen vakavuuteen, laajuuteen, pysyvyyteen tai toistuvuuteen. Tuenhakijalla on jatkossa hakemusjärjestelmäasetuksen 7 artiklan perusteella laajat hakemuksen muutos- ja perumismahdollisuudet. Jos laajasta hakemuksen muutos- ja perumismahdollisuudesta huolimatta hakemukseen jää virhe, aiheutuisi virheestä vähennys tai hallinnollinen seuraamus haettuun tukeen. Toimeenpanolain 33 §:n 1 momentin mukaan myönnettävää tukea alennetaan kasvilajiryhmittäin siten, että alennus suurenee haetun ja hyväksytyt pinta-alan suhteellisen erotuksen kasvaessa, jos pinta-alaperusteisen tuen haettu pinta-ala on suurempi kuin paikan päällä tehdyssä tarkastuksessa, hallinnollisessa tarkastuksessa, pinta-alamonitoroinnissa tai muulla menetelmällä hyväksytty pinta-ala.

Pykälän 1 momentissa ehdotettaisiin seuraamusasteikkoa, joka huomioisi edellä mainitut säännökset ja CAP-suunnitelman yhdenmukaisen hallinto- ja valvontajärjestelmän valvontajärjestelmiä ja seuraamuksia koskevat tiedot. Sovellettava seuraamus kasvaisi sen mukaan, mitä suuremmasta noudattamatta jättämisestä olisi kyse. Jos kasvilajiryhmän haetun ja hyväksytyt pinta-alan erotus suhteessa kasvilajiryhmän hyväksytyyn pinta-alaan olisi enintään 3 prosenttia, mutta enintään 2 hehtaaria, tuki maksettaisiin hyväksytyt pinta-alan perusteella. Tässä olisi siis kyse tuen vähentämisestä ilman seuraamusta. Jos haetun ja hyväksytyt pinta-alan erotus suhteessa kasvilajiryhmän hyväksytyyn pinta-alaan olisi yli 3 prosenttia tai yli 2 hehtaaria, mutta enintään 50 prosenttia, hyväksytyt pinta-alan mukaista tukea vähennettäisiin 1,5-kertaisella pinta-alaerotuksesta muodostuvalla prosenttiosuudella. Esimerkiksi, jos pinta-alan erotus olisi 3,5 prosenttia, tämä prosenttiosuus 1,5-kertaisena eli 5,25 prosenttia olisi se prosenttiosuus, millä hyväksytyt pinta-alan mukaan laskettua euromääräistä tukisummaa vähennettäisiin. Niissä tapauksissa, kun haetun ja hyväksytyt pinta-alan erotus suhteessa kasvilajiryhmän hyväksytyyn pinta-alaan olisi yli 50 prosenttia, hyväksytyt pinta-alan mukaista tukea vähennettäisiin kaksinkertaisella pinta-alaerotuksen mukaisella prosenttiosuudella.

Pykälän 1 momentin 3 kohdassa tarkoitetuissa tilanteissa vähennys tehtäisiin täysimääräisenä eli esimerkiksi 60 prosentin pinta-alaero kaksinkertaisena tarkoittaisi 120 prosentin vähennystä maksuihin. Seuraamus ei rajautuisi haettuun pinta-alaan, vaan ylimenevä seuraamus olisi ns. siirtyvä seuraamusta, joka vähennettäisiin kolmen vuoden aikana maksettavista tuista toimeenpanolain 44 §:n 2 momentissa säädetyn mukaisesti. Ehdotetun seuraamusasteikon katsottaisiin ottavan huomioon noudattamatta jättämisen vakavuuden ja laajuuden. Sovellettava seuraamus olisi sitä suurempi, mitä vakavammasta ja laajemmasta pinta-alojen erotuksesta on kyse. Pinta-alaerojen osalta ei ehdotettaisi erikseen toistuvuuden huomioimista, koska sellaisesta ei ole säädetty tällä hetkelläkään komission delegoidun asetuksen (EU) N:o 640/2014 19 ja 19 a artiklassa. Jos pinta-alaeroja havaittaisiin uudestaan, sovellettaisiin seuraamuksia tämän saman asteikon mukaisesti. Pykälän 1 momentin mukaista seuraamusasteikkoa sovellettaisiin kaikissa pinta-alaperusteisissa tuissa sellaisten virheiden osalta, joista muodostuu edellä esitetyn 21 §:n mukaista pinta-alaeroa. Käytännössä lähes kaikki perustulotuen, uudelleenjakotulotuen, nuorten viljelijöiden tulotuen, ekojärjestelmätuen, tärkkelysperuna- ja erikoiskasvipalkkion ja luonnonhaittakorvauksen puutteet koskevat pinta-ala koskevia vaatimuksia ja näin ollen näissä vähennykset ja seuraamukset tulisivat pääsääntöisesti tämän seuraamusasteikon mukaisesti. Myös muissa pinta-alaperusteisissa tuissa eli ympäristökorvauksessa ja luonnonmukaisen tuotannon korvauksessa pinta-alaan liittyvissä tukiehtoissa ja vähimmäistason vaatimuksissa koskevista laiminlyönneistä vähennyksiä ja seuraamuksia sovellettaisiin tämän asteikon mukaisesti. Ympäristökorvaukseen kuuluvissa maatalousluonnon monimuotoisuuden

ja maiseman hoitoa koskevissa ympäristösopimuksissa havaittujen puutteiden osalta vähennyksiä ja seuraamuksia sovellettaisiin myös tämän asteikon mukaisesti. Ekojärjestelmätuessa, ympäristökorvauksessa, luonnonmukaisen tuotannon korvauksessa on kuitenkin kiinteästi pinta-alaan liittyvien vaatimusten lisäksi esimerkiksi asiakirjoihin liittyviä tukiehtoja tai vähimmäistason vaatimuksia, joissa vähennyksiä ja seuraamuksia sovellettaisiin sen mukaan kuin jäljempänä säädetäisiin.

Pykälän 3 momentissa säädetäisiin selvyyden vuoksi siitä, että tuen vähennystä tai seuraamusta pinta-alan erotuksen perusteella sovellettaisiin nykyiseen tapaan takautuvasti Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta annetun neuvoston asetuksen (EY, Euratom) No 2988/95 3 artiklassa säädetyn mukaisesti. Takautuvien vähennysten ja seuraamusten soveltamisen katsottaisiin vastaavan horisontaalasetuksessa edellytettyä noudattamatta jättämisen pysyvyyden huomioimista. Takautuvuutta sovellettaisiin aikaisempien vuosien pinta-alamonitoroinnin tuloksista riippumatta, jos paikan päällä tehtävän tarkastuksen tai pinta-aloja koskevan ristiintarkastuksen maastokäynnillä todettaisiin, että ala ei ole maatalousmaata. Koska pinta-alamonitoroinnissa käytetään tilastollista analyysiä, pinta-alamonitoroinnin tulos kunnossa olevasta lohkoista voi olla joissakin tapauksissa virheellinen ja toisaalta paikan päällä tehtävässä tarkastuskäynnissä havaintoja voidaan tehdä tarkemmin kuin pinta-alamonitoroinnissa. Esimerkiksi pienen tai kapean lohkon osalta pinta-alamonitorointi ei välttämättä havaitse alueen tukikelvottomuutta, mutta valvonnassa voidaan todeta, ettei ala ole maatalousmaata.

25 §

Pykälässä säädetäisiin maatalousmaan ilmoittamatta jättämisestä johtuvasta vähennyksestä tukeen. Hakemusjärjestelmäasetuksen 8 artikla edellyttää kaikkien viljelylohkojen ilmoittamista paikkatietoperusteisessa hakujärjestelmässä. Toimeenpanolain 33 §:n 1 momentin mukaan tukea voidaan alentaa, jos tuenhakija ei ole hakemuksessaan ilmoittanut kaikkea hallinnassaan olevan maatalousmaata. Tässä säädetäisiin tarkemmin sovellettavasta vähennyksestä ja se vastaisi nykyisin voimassa olevaa komission delegoidun asetuksen (EU) N:o 640/2014 16 artiklan 1 kohtaa. Jos tuenhakija ei ilmoittaisi kaikkea maatalousmaata ja ero toisaalta haetun kokonaisalan ja toisaalta haetun alan ja ilmoittamattomien lohkojen kokonaisalan summan välillä olisi suurempi kuin kolme prosenttia haetusta pinta-alasta, tuenhakijalle pinta-alan perusteella maksettaviin tukiin sovellettaisiin enintään kolmen prosentin vähennystä riippuen laiminlyönnin vakavuudesta. Käytännössä ilmoittamattomana maatalousmaana pidettäisiin erillisiä peruslohkoja, joita ei ole ilmoitettu hakemuksella. Esimerkiksi kasvulohkon pieni osa, joka on jäänyt kasvulohkopiirroksen ulkopuolelle, ei olisi ilmoittamattomana maatalousmaata.

26 §

Pykälässä säädetäisiin ympäristökorvauksen tilakohtaisen toimenpiteen muun kuin pinta-alaan liittyvän tukiehdon laiminlyöntiin sovellettavista vähennyksistä ja seuraamuksista. Toimeenpanolain 33 §:n 2 momentissa säädetään tuen alennuksen suurenemisesta laiminlyönnin vakavuuden, laajuuden, pysyvyyden ja toistuvuuden perusteella, jos tuen saamisen muita kuin pinta-alaan liittyviä ehtoja ei ole noudatettu. Ympäristökorvauksen tilakohtaisessa toimenpiteessä tällaisia muita kuin kiinteästi pinta-alaan liittyviä tukiehtoja ovat ilmasto- ja ympäristösuunnitelma, viljavuustutkimukset ja lohko-kohtaiset muistiinpanot.

Pykälän 1 momentissa säädetäisiin ilmasto- ja ympäristösuunnitelman osalta sovellettavasta vähennyksestä. Jos ilmasto- ja ympäristösuunnitelmaa ei palautettaisi toimivaltaiselle viranomaiselle

tai palautettu suunnitelma olisi olennaisesti puutteellinen, tilakohtaisen toimenpiteen tukea vähennettäisiin 20 prosenttia.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin viljavuustutkimuksia tai lohkoکوhtaisia muistiinpanoja koskevien tukiehtojen laiminlyöntiin sovellettavista vähennyksistä. Jos viljavuustutkimuksissa tai lohkoکوhtaisissa muistiinpanoissa todetaan laiminlyönti tai tukiehdon noudattamista ei voida todentaa puutteellisten asiakirjojen vuoksi, tilakohtaisen toimenpiteen korvausta vähennettäisiin tukiehtoکوhtaisesti momentissa säädettävän taulukon mukaisesti 10, 20, 30, 40 tai 50 prosenttia. Vähennysprosentti määräytyisi tukiehdon laiminlyönnin prosenttiosuuden mukaan siitä pinta-alasta, jota tukiehto koskee. Sovellettava vähennysprosentti olisi sitä isompi, mitä isommasta laiminlyönnistä olisi kyse. Esimerkiksi jos viljavuustutkimukset puuttuisivat 24 prosentilta pinta-alasta, jolta ne vaaditaan, sovellettava vähennys olisi 20 prosenttia.

Pykälän 3 momentin mukaan toimivaltainen viranomainen voisi laiminlyönnin arvion perusteella alentaa tai korottaa vähennysprosentin seuraavaan alempaan tai seuraavaan ylempään taulukon mukaiseen vähennysprosenttiin. Jos viljavuustutkimuksia tai lohkoکوhtaisia muistiinpanoja koskeva laiminlyönti koskisi alle 5 prosenttia pinta-alasta, jota tukiehto koskee, tuenhakijalle voitaisiin antaa huomautus.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin ympäristökorvauksen tilakohtaisen toimenpiteen valinnaisten toimenpiteiden laiminlyönteihin sovellettavista vähennyksistä. Jos ympäristökorvauksen tilakohtaisen toimenpiteen valinnaisissa toimenpiteissä todetaan laiminlyönti, tilakohtaisen toimenpiteen korvausta vähennettäisiin 20 prosenttia. Valinnaiset toimenpiteet ovat sisällöltään erilaisia ja edellyttävät tuenhakijalta erilaisia toimia, mutta on kuitenkin tarkoituksenmukaista säätää samanlaisesta kiinteästä vähennysprosentista kaikkien valinnaisten toimenpiteiden osalta, jolloin mahdolliset vähennykset eivät ainakaan osaltaan vaikuttaisi ja ohjaisi valinnaisten toimenpiteiden valintaa. Vähennysprosenttia sovellettaisiin erikseen kuhunkin toimenpiteeseen, jossa todetaan laiminlyönti. Valinnaisissa toimenpiteissä olisi mahdollista antaa huomautus tuenhakijalle, jos laiminlyönti on vähäinen. Huomautuksen käyttö olisi mahdollista vain hyvin pienissä puutteissa, joilla ei olisi vaikutusta toimenpiteen tavoitteiden saavuttamiseen.

27 §

Pykälässä säädettäisiin ympäristösopimukseen liittyvien tukiehtojen laiminlyönteihin sovellettavista vähennyksistä ja seuraamuksista. Kyse olisi tässäkin muista kuin pinta-alaan liittyvistä laiminlyönneistä. Pykälän 1 momentin mukaan maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoitoa koskevan ympäristösopimuksen perusteella maksettavaan korvaukseen sovellettaisiin 25 prosentin vähennystä, jos ympäristökorvauksesta annetun valtioneuvoston asetuksen (xx/2023) 36 §:n mukaiset lohkoکوhtaiset muistiinpanot puuttuvat kokonaan. Jos lohkoکوhtaisissa muistiinpanoissa olisi osittaisia puutteita, vähennettäisiin ympäristösopimuksen mukaista korvausta laiminlyönnin arvion perusteella 10 tai 20 prosenttia. Jos lohkoکوhtaisissa muistiinpanoissa olisi vähäinen puute, voitaisiin antaa huomautus, joka ei johtaisi euromääräiseen vähennykseen. Huomautuksen käyttö olisi mahdollista vain hyvin pienissä puutteissa, joilla ei olisi vaikutusta sopimuksen tavoitteiden saavuttamiseen. Muilta osin maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoitoa koskevassa ympäristösopimuksessa havaittuihin laiminlyönteihin sovellettaisiin vähennyksiä ja seuraamuksia 24 §:n mukaisesti.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin kosteikkojen hoitoa koskevaan ympäristösopimukseen liittyviin laiminlyöntitapauksiin sovellettavista vähennyksistä ja seuraamuksista. Tämän ympäristösopimuksen osalta ei sovellettaisi 24 §:n mukaisia pinta-alan kautta tulevia vähennyksiä ja seuraamuksia, vaan kaikissa laiminlyönneissä sovellettaisiin mitä tässä momentissa säädettäisiin. Kosteikkojen pinta-alat voivat olla pieniä ja toisaalta kosteikkosopimukseen liittyvät toimet eivät välttämättä ole liitettävissä tiettyyn kosteikon alaan. Jos kosteikkojen hoitoa koskevassa ympäristösopimuksessa ei olisi toteutettu vaadittuja hoitotoimenpiteitä tai pidetty kirjaa vaaditulla tavalla, ympäristösopimuksesta maksettavaa korvausta vähennettäisiin laiminlyönnin arvioinnin perusteella 20, 40, 60, 80 tai 100 prosenttia. Hoitotoimenpiteet ja niiden kirjaaminen liittyvät kiinteästi yhteen. Valvonnassa tehtävään hoitotoimenpiteiden arviointiin kuuluisi lähtökohtaisesti myös kirjanpidon tarkastelu. Jos laiminlyönti on vähäinen, tuenhakijalle voitaisiin antaa huomautus. Huomautuksen käyttö olisi mahdollista vain hyvin pienissä puutteissa, joilla ei olisi vaikutusta sopimuksen tavoitteiden saavuttamiseen.

28 §

Pykälässä säädettäisiin ekojärjestelmätukeen tehtävistä vähennyksistä, jos toimenpiteiden muita kuin pinta-alaan liittyviä tukiehtoja on laiminlyöty. Pääasiallisesti ekojärjestelmätukeen tehtäviin vähennyksiin ja seuraamuksiin sovellettaisiin 24 §:ää. Pykälän 1 momentin mukaan, jos luonnonhoitonurmia, viherlannoitusnurmia tai monimuotoisuuskasveja koskevaan ekojärjestelmään sitoutunut tuenhakija ei ole tehnyt siemenseoksista viljelymuistiinpanoja tai viljelymuistiinpanot ovat puutteelliset, toimenpiteestä maksettavaa tukea vähennettäisiin laiminlyönnin arvion perusteella viisi tai kymmenen prosenttia. Jos viljelymuistiinpanoissa on vähäinen puute, voitaisiin antaa huomautus.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin talviaikaista kasvipeitettä koskevaan toimenpiteeseen sovellettavasta vähennyksestä silloin, jos tuenhakija vähentää pysyvän nurmen alaa maatilallaan sinä aikana, jona hän sitoutuu talviaikaista kasvipeitettä koskevaan ekojärjestelmään eikä pysyvän nurmen ala kuulu talviaikaista kasvipeitettä koskevan toimenpiteen mukaiseen haettuun alaan. Tällöin kasvipeitettä koskevan toimenpiteen mukaista tukea vähennettäisiin 20 prosenttia. Esimerkiksi jos maatilalla on 100 hehtaaria pinta-alaa, josta 50 hehtaaria on ilmoitettu talviaikaisen kasvipeitteen toimenpiteeseen, mutta maatilalla olisi toimenpiteen ulkopuolella muita pysyvän nurmen lohkoja, joiden osalta pysyvän nurmen alaa vähennetään, toimenpiteen tukeen sovellettaisiin kiinteää 20 prosentin vähennystä. Jos vähennetty pysyvän nurmen ala kuuluisi talviaikaisen kasvipeitteen haettuun alaan, silloin sovellettaisiin vähennyksiä ja seuraamuksia 24 §:n mukaisesti pinta-alaeron perusteella.

29 §

Pykälässä säädettäisiin luonnonmukaisen tuotannon korvauksessa sovellettavista tietyistä vähennyksistä ja seuraamuksista tukiehtojen laiminlyönneissä. Luonnonmukaisen tuotannon korvauksen pinta-aloihin liittyvissä laiminlyönneissä sovellettaisiin vähennyksiä ja seuraamuksia 24 §:n mukaisesti. Tässä säädettäisiin tietyistä vähennyksistä korvaukseen, jossa korvausta vähennettäisiin osittain. Lisäksi hallinnolliseen tarkastukseen kuuluu muita tarkisteita, joissa korvaus voidaan jättää maksamatta, jos korvauksen ehdot eivät täyty. Tässä säädettäviä vähennyksiä korvaukseen voitaisiin määrittää luomusitoumukseen liittyvässä vuosittaisessa käsittelyssä. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin luonnonmukaisen tuotannon korvauksen vähentämisestä 5–100 prosenttia, jos luonnonmukaisen tuotannon korvauksesta annetun valtioneuvoston asetuksen (xx/20xx) 11 §:ssä tarkoitettu luonnonmukaisen tuotannon valvontajärjestelmän tuotantotarkastuksessa on todettu puutteita. Luonnonmukaisen tuotannon korvauksen maksaminen täysimääräisesti ei olisi perusteltua

silloin, jos luonnonmukaisen tuotannon valvontajärjestelmään kuuluvassa tarkastuksessa on havaittu puutteita. Luonnonmukaisen tuotannon valvontajärjestelmään kuuluu vuosittainen tarkastus ja tämän tarkastuksen tulokset huomioitaisiin maksettavassa korvauksessa. Jos luonnonmukaisen tuotannon valvontajärjestelmän mukaisessa tuotantotarkastuksessa todettu laiminlyönti olisi vähäinen ja se olisi havaittu ensimmäistä kertaa eikä laiminlyönti vaikuttaisi korvauksen tavoitteiden saavuttamiseen, tuenhakijalle voitaisiin antaa huomautus.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin luonnonmukaisen tuotannon korvauksesta annetun valtioneuvoston asetuksen 13 §:ssä säädetyn myyntikasvien pinta-alavaatimuksen laiminlyönnin vuoksi tehtävästä vähennyksestä. Jos luonnonmukaisesti viljeltävien myyntikasvien vuosittaista pinta-alavaatimusta ei olisi noudatettu, korvausta vähennettäisiin prosenttiosuudella, joka olisi myyntikasvien puuttuva prosenttiosuus 1,5-kertaisena. Esimerkiksi, jos myyntikasvien vaaditusta pinta-alasta puuttuisi 10 prosenttia, korvausta vähennettäisiin 15 prosenttia. Jos myyntikasvien puuttuva prosenttiosuus olisi alle 5 prosenttia, sovellettaisiin aina kuitenkin 5 prosentin vähennystä. Jos esimerkiksi puuttuva osuus olisi 2 prosenttia vaaditusta alasta, korvausta vähennettäisiin kuitenkin 5 prosenttia. Lisäksi säädettäisiin 30 prosentin vähennyksestä luonnonmukaisen tuotannon korvaukseen, jos rehua ei toimitettaisi kotieläintuotantoa koskevan luomusitoumuksen tehneiden maatilojen karjan rehuksi kirjallisen sopimuksen mukaisesti. Rehuntuotantosopimus koskee kasvintuotantositoumuksen tehnyttä maatilaa, joka on valinnut myyntikasvien sijaan rehuntuotantosopimuksen luomukotieläinsitoumuksen tehneen tilan kanssa. Jos tällaisen sopimuksen tehneen maatalon osalta havaittaisiin, että rehua ei toimiteta karjan rehuksi, sovellettaisiin pykälässä säädettyä vähennystä. Vähennyksen soveltaminen olisi perusteltua, koska näissä tapauksissa kierrettäisiin myyntikasvivaatimusta.

Pykälän 4 momentti koskisi luonnonmukaisen tuotannon korvauksesta annetun valtioneuvoston asetuksen 10 §:n 4 momentissa säädetyn vaatimuksen laiminlyöntiä. Luonnonmukaisen tuotannon korvausta vähennettäisiin 30 prosenttia, jos yhden päivän koulutusta tai suunnitelma-asetuksen 15 artiklan mukaista vähintään kolmen tunnin neuvontaa ei ole suoritettu tukiehtojen edellyttämällä tavalla.

30 §

Pykälässä säädettäisiin vähimmäistason laiminlyönnistä aiheutuvista vähennyksistä ja seuraamuksista ympäristökorvauksessa ja luonnonmukaisen tuotannon korvauksessa. Vähimmäistason vaatimukset jakautuisivat maatilakohtaisiin ja lohkoikohtaisiin vähimmäistason vaatimuksiin. Vähennykset ja seuraamukset määräytyisivät tämän jaottelun perusteella. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin ympäristökorvauksen maatilakohtaisista vähimmäistason vaatimuksista. Ympäristökorvaukseen sitoutuneen tuenhakijan osalta maatilakohtaisia vähimmäistason vaatimuksia olisivat lannoitelain (711/2022) 6 §:n 1 momentti, fosforin käytöstä maa- ja puutarhataloudessa sekä viher- ja ympäristörakentamisessa annetun valtioneuvoston asetuksen (x/202x) 3–8 §, ehdollisuuden hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksista annetun valtioneuvoston asetuksen (x/202x) 7, 9 tai 10 §. Ympäristösopimusten osalta maatilakohtaisia vaatimuksia olisivat ehdollisuuden hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksista annetun valtioneuvoston asetuksen 12 § tai luonnonsuojelulain (1096/1996) 29 §.

Pykälän 2 momentissa selvennettäisiin, että muut kuin 1 momentissa mainitut ympäristökorvauksen vähimmäistason vaatimukset katsottaisiin lohkoikohtaisiksi vaatimuksiksi. Lohkoikohtaisen vaatimuksen laiminlyöntiin sovellettaisiin 24 §:n mukaisia vähennyksiä ja seuraamuksia.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin luonnonmukaisen tuotannon korvauksen maatilakohtaisista vähimmäistason vaatimuksista, joita olisivat eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta annetun valtioneuvoston asetuksen (1250/2014) 5 §, 7 §:n 1 ja 5–8 momentti, 8, 11, 12, 15 tai 16 §. Muut kuin edellä mainitut luonnonmukaisen tuotannon korvauksen vähimmäistason vaatimukset olisivat lohkoikohtaisia vaatimuksia ja niiden laiminlyöntiin sovellettaisiin 24 §:n mukaisia vähennyksiä ja seuraamuksia.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin maatilakohtaisten vähimmäistason vaatimusten laiminlyönteihin sovellettavista vähennyksistä. Jos ympäristökorvauksessa tai luonnonmukaisen tuotannon korvauksessa vähimmäistason maatilakohtaista vaatimusta on laiminlyöty, sovellettaisiin laiminlyönnin arvion perusteella 10, 20, 30, 40 tai 50 prosentin vähennystä kutakin laiminlyötyä vähimmäistason vaatimusta kohden. Vähennysprosentit olisivat siten vähimmäisvaatimuskohtaisesti sovellettavia. Jos ympäristökorvauksen tai luonnonmukaisen tuotannon korvauksen vähimmäistason vaatimuksen noudattamisessa todettaisiin vähäinen laiminlyönti, tuenhakijalle voitaisiin antaa huomautus.

Pykälän 5 momentissa säädettäisiin erikseen luonnonmukaista kotieläintuotantoa koskevien vähimmäistason vaatimusten laiminlyönteihin sovellettavista vähennyksistä. Jos luonnonmukaista kotieläintuotantoa koskevaa vähimmäistason vaatimusta ei ole noudatettu, arvioitaisiin laiminlyönnin vakavuus, laajuus ja pysyvyys ja näistä korkein arvio määrittäisi sovellettavan vähennyksen. Luonnonmukaisesta kotieläintuotannosta maksettavaa korvausta vähennettäisiin vähimmäistason laiminlyönnin perusteella 20, 30, 40 tai 50 prosenttia. Tässä prosenttivähennys ei olisi samalla tavalla vähimmäisvaatimuskohtainen kuin edellä 4 momentissa kasvintuotantoa koskevien vähimmäisvaatimusten osalta. Vähimmäisvaatimusten laiminlyönti voitaisiin arvioida myös yli 50 prosentin mukaiseksi, jolloin luonnonmukaisen kotieläintuotannon korvausta ei maksettaisi. Tässä momentissa säädettäisiin vähimmäisvaatimusten laiminlyönteihin sovellettavista vähennyksistä vastaavalla tavalla kuin mitä Euroopan unionin rahoittamien eläintukien toimeenpanosta annettavan valtioneuvoston asetuksen (xxx/202x) 27 §:ssä säädettäisiin eläinten hyvinvointikorvauksen ja alkuperäisrotueläinten kasvattamista koskevan ympäristösopimuksen osalta. Luonnonmukaista kotieläintuotantoa koskevat vähimmäistason vaatimukset ovat vastaavat kuin mitä eläinten hyvinvointikorvauksessa ja alkuperäisrotueläinten kasvattamista koskevassa ympäristösopimuksessa ja yhdenmukainen vähennysten soveltaminen laiminlyöntitapauksissa olisi tämän vuoksi perusteltua.

31 §

Pykälässä säädettäisiin vähimmäistason laiminlyönnistä aiheutuvista vähennyksistä ja seuraamuksista ekojärjestelmätuessa. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin luonnonhoitonurmia, viherlannoitusnurmia tai monimuotoisuuskasveja koskevan ekojärjestelmän vähimmäistason vaatimusten laiminlyönnin perusteella sovellettavasta vähennyksestä tukeen. Jos luonnonhoitonurmia, viherlannoitusnurmia tai monimuotoisuuskasveja koskevassa ekojärjestelmässä ei ole noudatettu vähimmäistason vaatimuksena olevaa eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta annetun valtioneuvoston asetuksen 10 §:n 7 momenttia tai maataloudesta peräisin olevien nitraattien vesiin pääsyn rajoittamisesta annetun Ahvenanmaan maakunnan hallituksen päätöksen (Ålands författningssamling 2016:41) 6 §:n 8 momenttia, kasvulohkon ala hylättäisiin ja ala laskettaisiin mukaan pinta-alan erotukseen. Tässä vähimmäistason vaatimus tarkoittaa lannoitamatonta vähintään 5 metrin suojakaistaa. Suojakaistaa ei saa lannoittaa ja mikäli tämän osalta havaittaisiin laiminlyönti, koko kasvulohkon ala hylättäisiin. Luonnonhoitonurmia ja viherlannoitus-

nurmia ei saa lannoittaa lainkaan, mutta monimuotoisuuskasvien osalta lannoitus lohkolla on sallittua kasvuston perustamisen yhteydessä. Kuitenkin myös näissä tapauksissa koko lohkon ala hylätäisiin, jos suojakaistaa on lannoitettu.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin talviaikaista kasvipeitettä koskevan ekojärjestelmän vähimmäistason vaatimusten laiminlyöntiin sovellettavasta vähennyksestä. Jos tuenhakija ei ole noudattanut ehdollisuuden hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksista annetun valtioneuvoston 9 §:ää, joka on talviaikaista kasvipeitettä koskevan ekojärjestelmän vähimmäistason vaatimuksena, talviaikaisen kasvipeitteen toimenpiteen tukea vähennettäisiin 20 prosenttia. Jos siis ehdollisuuden talviaikaisen vähimmäismaanpiteen vaatimus ei täyty, mutta maatilalla on kuitenkin aitoa kasvipeitettä niin, että talviaikaista kasvipeitettä koskevan ekojärjestelmän vaatimus täyttyy, tukea vähennettäisiin kiinteällä vähennysprosentilla. Kiinteä vähennysprosentti olisi tarkoituksenmukainen, koska kasvipeitteisyyteen liittyviä vaatimuksia voidaan seurata pinta-alamonitorointijärjestelmällä, jolloin tulos voi määräytyä pinta-alamonitoroinnissa eikä tässä yhteydessä ole mahdollista tehdä laiminlyönnin arviota.

32 §

Pykälässä säädettäisiin toistuvuudesta tukiehtojen ja vähimmäistason vaatimusten laiminlyöntien osalta. Horisontaaliasetuksen 59 artiklan 5 kohdan ja toimeenpanolain 33 §:n 2 momentin mukaan laiminlyönnin toistuvuus tulee huomioida vähennyksissä ja seuraamuksissa. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin toistuvuudesta. Edellä 26–31 §:ssä tarkoitettu tukiehdon tai vähimmäistason vaatimuksen laiminlyönti olisi toistuva, jos samaa tukiehtoa tai vähimmäistason vaatimusta koskeva laiminlyönti toistuu kolmen kalenterivuoden aikana. Toistuvuuden ajanjakso olisi sama kuin ehdollisuudessa. Ympäristökorvauksen tilakohtaiseen toimenpiteeseen kuuluvan valinnaisen toimenpiteen laiminlyönnin osalta säädettäisiin kuitenkin edellä olevaan poikkeus eli valinnaisissa toimenpiteissä laiminlyönti katsottaisiin toistuvaksi, jos kolmen kalenterivuoden aikana missä tahansa valinnaisessa toimenpiteessä on todettu laiminlyönti. Tässä siis myös toisessa valinnaisessa toimenpiteessä todettu laiminlyönti aiheuttaisi toistuvuuden, koska muuten eri valinnaisten toimenpiteiden valitsemisella voisi kiertää toistuvuutta.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin toistuvan laiminlyönnin vaikutuksesta sovellettavaan vähennykseen. Toistuvassa laiminlyönnissä laiminlyönnin arvion mukainen vähennys tukeen tehtäisiin kaksinkertaisena. Lähtökohtana olisi laiminlyönnin arvioiminen ja sen mukainen vähennys tehtäisiin kaksinkertaisena. Tuenhakijalle ei voitaisi antaa huomautusta toistuvassa laiminlyönnissä ja tällöin olisi sovellettava vähintään 26–31 §:n mukaista alinta prosenttiperusteista vähennystä tukeen. Jos toistuva laiminlyönti koskisi puuttuvaa asiakirjaa, jota ei toimiteta toimivaltaiselle viranomaiselle, vähennys tukeen olisi suoraan aikaisemmin sovellettu prosenttiperusteinen vähennys kaksinkertaisena. Esimerkiksi jos ilmasto- ja ympäristösuunnitelmaa ei olisi palautettu toimivaltaiselle viranomaiselle, sovellettaisiin joka vuosi vähennystä, joka olisi aina edellisen vuoden vähennys kaksinkertaisena. Jos luonnonmukaista kotieläintuotantoa koskevan vähimmäistason vaatimuksen laiminlyönti toistuu ja laiminlyönnin arvion mukainen vähennys kaksinkertaisena olisi yli 50 prosenttia, tukea ei maksettaisi 29 §:n 5 momentissa säädettävän perusteella.

33 §

Pykälässä säädettäisiin maatalouden geenivarojen säilyttämistä koskevien sopimusten valvonnasta. Alkuperäiskasvilajikkeen ylläpitoa koskevista ympäristösopimuksista valvottaisiin paikan päällä vä-

hintään yksi sopimus vuosittain. Alkuperäiskasvien varmuuskokoelmia tai alkuperäisrotujen perimän säilytystä koskevat sopimukset valvottaisiin paikan päällä kerran sopimuskauden aikana. Mikäli valvonnassa havaittaisiin puutteita sopimusehtojen noudattamisessa, sovellettaisiin mitä toimeenpanolain 38 §:ssä säädetään.

34 §

Pykälässä säädettäisiin vähennyksistä ja seuraamuksista alkuperäiskasvilajikkeen ylläpitoa koskevista ympäristösopimuksissa. Toimeenpanolain 38 §:n 2 momentin mukaan korvausta vähennetään tai se jätetään maksamatta laiminlyönnin vakavuuden, laajuuden, pysyvyyden ja toistuvuuden perusteella, jos alkuperäiskasvilajikkeen ylläpitoa koskevan ympäristösopimuksen paikan päällä tehtävässä valvonnassa havaitaan sopimusehtojen laiminlyönti. Tässä tarkennettaisiin sovellettavia vähennyksiä. Pykälän 1 momentin mukaan silloin, kun ympäristökorvauksesta annetun valtioneuvoston asetuksen 52 §:n mukaiset muistiinpanot alkuperäiskasvilajikkeen ylläpidosta puuttuisivat kokonaan, alkuperäiskasvilajikkeen ylläpitoa koskevaan ympäristösopimukseen sovellettaisiin 25 prosentin vähennystä vastaavaan tapaan kuin 27 §:ssä maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoitoa koskevaan ympäristösopimukseen. Vastaavasti, jos alkuperäiskasvilajikkeen ylläpidon muistiinpanoissa olisi osittaisia puutteita, vähennettäisiin ympäristösopimuksen mukaista korvausta laiminlyönnin arvion perusteella 10 tai 20 prosenttia. Jos muistiinpanoissa olisi vähäinen puute, voitaisiin antaa huomautus.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin sovellettavista vähennyksistä silloin, kun maatilalla ei ole tarpeellista määrää alkuperäiskasvilajikkeen siementä tai sitä ei olisi lainkaan. Jos maatilalla ei olisi tarpeellista määrää siementä, ympäristösopimuksesta maksettavaa korvausta vähennettäisiin laiminlyönnin arvion perusteella 50–100 prosenttia. Jos taas maatilalla ei olisi lainkaan alkuperäiskasvilajikkeen siementä, korvausta ei maksettaisi.

35 §

Pykälässä säädettäisiin asetuksen voimaantulosta.

5. Taloudelliset vaikutukset

Asetusehdotuksella ei arvioida olevan vaikutuksia valtion talousarvioon.

6. Lausuntopalaute

Asetusehdotuksesta antoivat lausunnon...

7. Laintarkastus

8. Voimaantulo ja siirtymäsäännökset

Asetuksen olisi tarkoitus tulla voimaan x.x.202x.

Esitys: Esitetään, että valtioneuvosto antaa asetuksen Euroopan unionin rahoittamien pinta-alaperusteisten sekä eräiden muiden tukien toimeenpanosta